12 - 2 -

1

Comedia en tres actes
y en prosa
per

LA CAMBRERA.

1080

BIBLIOTECA

Rosendo Arus Arderiu

Acte primer.

La Cambrera

Comedia en tres actes.

y en prosa

per

Rosendo Arús Arderiu.

acte primer.

1885.

Personatjes.

=

Ignes.

Paulina.

Magdalena.

Quiteria.

Silvestre

Albert.

Fructuós.

=

Época present. Siti. Barcelona.

=

brunois

Acte primer.

=

Sala amoblada ab luxo, pero ab bastant desconcert. A la esquerra, en primer terme balcó finestra, ab cortinatje. Al tercer terme porta que comunica al billar. Entre la porta y balcó una consola que té á la vista un guip de billar y varios jochs, dominó, ojedrez. A la dreta portas en segon y tercer terme, la del segon terme será el quar-

to de Ignés, l'altre vá al menjador. En primer terme ge meneya ab recado d'escriurer y un guip sobre 'l mármol, devant un vetlladoret y sobre d'ell una panereta ab roba per cosir y un timbre. Al centro una taula de saló ab tapet y una cadira á cada costat, mes avall un silló. Al fondo, porta d'entrada, dos armaris, un á cada costat. En el de la esquerra una escalfeta ab esperit de vi y una capsa ab guipos de billar.

En el de la dreta, platas, copas, y botellas de licor. Al costat de esquerra de la xemeneya un tubo acústich - Sofá, butacas, balancés, cadiras, tamborets etc.

=

Escena 1ª

Madalena, Quiteria, Fructuós.

=

(Tots tres escoltant à la porta del menjador)

Quit. No pot ser..

Irue- Ho he sentit ben clar.

Ma- (Adelantantse, los altres dos la segueixen.)

Sent aixís donará gust estar-se en aquesta casa.

Quit- Te'n pots ben riurer tú que te'n vas.

Ma- No que'm hi quedaré..yo aguantava per Don Albert peró ja qu'ell ha format propósit d'anarsen..

Irue- Mes que propósit, ja'ls ho ha dit.

Ma- Per lo tant mateix: li hi donaré vuit dias y qu'estigan bons.

(Campaneta de menjador.)

Irene.- Que segueix avé?

Quit.- Ja està amanit.

Al.- De que ve que Don Albert...

Irene.- Y compren...

(Altre cop la campaneta.)

Vaig á servils y vinch á contar-vosho.

(Se 'n vá.)

(Al mateix personatje se 'l veurà passà ab una plata y ficarse al menjador.)

Quit. Teus casà?

Ma.- No n'hi buscat encare, no m' passa 'l temps, a calma s' tria

millor. Hi estat apunt d'entrar en una que la senyoreta toca 'l piano mes bé que 'l mestre.

Quit. Quin mal de cap t'hauria fet.

Ma. Cá!.. No os agrada 'l piano?

Quit. Mes m'estimo un orga.

Fruc. (Sortint del menjador)

Endemés...

Quit. ¿Com ho ha trovat Don Albert?

Fruc. Excelent! Lo senyor s'hi ha tirat sal, y la senyora...

Ma. Pebre...

Fruc. Si, y deya: "dispensi Don Albert, vosté es un ingrat."

Quit. Si qu' ho es.

Mn.- Si para casa me n' hi vaig

Irn.- Jo també.

Quit- Bony fos y demà festa.- ¿Sabéu que seria bonich que us hi trobessim tots tres?

Mn.- Com 'l cuidariam!

Quit.- De quin modo!..

Irn.- Fins 'l casariam!..

Quit.- Un home que té passo de cent mil duros, es casat sempre que vulgui.

Mn.- ¿N' estás ben segur que se n' vol anar?

Irn.- Tormentu!.. ja ho he sentit.- Deya: 'l incomodo...

Ma- A n'ell l'incomodan.

Quit. 'L senyor sobretot es un martiri.

Ma- Ya n' deu està 'l pobre fins à dalt de tot.

Frui- Si no pot lo que 's diu, donà un pas sense tenirlo entre peus. Surt, ell al darrera, entra ell al costat y al dematí, à la tarde. al vespre, à la taula, al billar, aquí y allà; sempre, sempre al demunt; y quant aborrit se 'n puja al seu quarto ab l'intent de respirar à solas una miqueta, ell, apa al canonitg... Albert, Albert...

(Penjant 'l tubo i imitant la veu)

Ma.- Lo qu'es aixó casi sempre está embussat.

(Campaneta.)

Fruc.- Y aré?

Ma.- Las postres; meló, raims, préssechs.

Fruc.- Fruita; no agrada ni al senyó ni á la senyora...

(Avantsen.)

Quit. (El Fructuós que se'n vá)

Pero agrada á Don Albert.
Escolta lo que diguin.

(Se'n vá Fructuós)

La senyora no hi parla per

aquí.

(Senyalant lo tubo.)

Ma.- En Fructuós diu que sí, pero yo no ho he vist may.

Quit. Jo tampoch, mes m'hi jugaria un dit de la má.

(Ab malicia)

Repárala bé, y ja m'ho dirás.

Ma.- No ho creguen si fos aixís ja no se'n voldria anar.

Quit. ¿Qui sab Mare de Deu, potser ja dura massa.

Fruc.- (Sortint del menjador)

No se'n parla més.

Ma.- De qué?

Inne.- De la marxa de Don Albert, ó que-
da. La senyora ha insistit, 'l
senyó s'hi aferrat... y 'ns
quedém.

Ma.- Aixís també 'm quedo.

Inne.- No pas aquí. Acaban y van
á sortir á pendre 'l café.

Quit.- Donchs nosaltres á dinar.

Ma.- Anemhi.

Quit.- Tinch una gana!.. Es igual fo-
ra d'aquí ó aquí, tots tres
plegats.

Inne.- Sempre.

(Se 'n van pe 'l fondo. Magdalena y
Quiteria.- Entra al menjador Ig-

nes malhumorada.)

=

Escena 2ª

Fructuós - Ignes. à poch. Silvestre

=

Ig. El café.

Fruc. Desseguida. (Tramontana.)

(Surt pe'l fondo y torna à entrar desseguida)

Sil. (Desde la porta del menjador)

No tardis, el café se't refreda.

ria.

(Entra.)

No es per mi... jo 'l prench fret.
ho dich per ell. Fructuós veus
quins poms? Alo menos fá
una semana que no s'han fre-
gat. Vés. vés. á buscá un drap,
un guant vell...

(Fructuós se 'n vá)

Ig.- (Abocant l cafè)

Es detestable la manera qu'
estém servits.

St.- No es que no ho vulguin. es que
no ho fan, perqué 'ls falta la i-
niciativa; obran una porta,

posan la má al pom y'n
miran com está'n...

(Entra Fructuós ab un guant y
Silvestre li'l pren)

Fruc. Com! vosté.

Sil. Jo mateix, si senyor, yo mateix.

(Fregant un pom)

Si vols estar ben servit...

(A Fructuós.)

Veus com se fá?

Fruc. Si senyó. (Menos feina.)

Sil. Que fa á dalt?

Ig. Ja hi som! Acabavas per fasti-
diarlo.

(Fructuós se'n vá y aprop entra

ab botella de licor.)

Sil.- A qui?..

Ig.- A l'Albert.

Sil.- Ell no'm fastidia pas.

Ig.- Donchs tu sí, mira com volia deixarnos.

Sil.- Oh! perquè's creya ser indiscret.

Ig.- Sabs si aixó era una escusa?

Sil.- Si, no es; 'l conech molt, tem que la seva presencia us destorbi. Com que no sab que nosaltres dos no tenim que dirnos res de particular..

Ig.- De qui es la culpa?

Sil.- No te'n faig càrrech.. som felis.

sos y basta. Que deu fer á dalt
tant de temps?

Sg.- No't pots passar sense ell.

Ll.- No, ho confesso ben alt, y no
me'n dono vergonya la a-
mistat no es un sentiment
ridicul, — molt al contrari, tant
es aixis, que'ls que n'han si-
gut entusiastas en l'anti-
güetat, han deixat un nom
que avuy encare s'respecta.
Sabs tu, ni ningú, 'l talent, la
posició social de Damon ni
la de Pitias? Lo que sab tot-
hom es qu'eran amichs y res

nos. Donchs de mi que no tinch historia, ni creus, medallas ni cintas, y d'ell que ab res s' ha ocupat may, un dia temps à venir passats sigles y sigles. dirán tal vegada: En Silvestre l' amich de l' Albert, l' amich d'en Silvestre!! Y á ningú se li ocurrirá 'l dir com tu has dit no fa gaire que l'un à l'altre ns incomodabam.

(Tastant 'l café.)

Ja'l té fret.

Ig.— Es incorregible.

Sil.— Vés com 'l pendrá.

(Anant al tubo y cridant per la embocadura.)

"Albert, se't refreda 'l café."

(Posanthi l'orella.)

Está embussat altre vegada.

(Cridant.)

Fructuós!

Fruc- (Entrant ab safata y llibres)

Que mana?

Sil- Qui embussa aquet canó?

Fruc- Ja torna á está?

Sil- Vés. escolta. hu... hu.. hu..

(Parlant ab tubo)

Fruc- ¿Vol que 'l fassi venir á adobar?

Sil- Corrents: que aixó es enganya

á la gent, qu'ell me la va ven-
drer á proba.

(Furgant ab un ganivet)

Noto una resistencia...

Igne.- (Vá á descubrirse, anémsen.)

Sil.- No cedeix. ¿Ahont vas?

(A Ignaci veyent que se'n vá)

Igne.- A avisar á D. Albert.

Sil.- Que baixi desseguida.

(Continua furgant ab l' ganivet)

Prou costa...

are...

(Trayent un os)

¡Un os de pollastre!

Ig.- ¡Adiós!

Sil. — A dins. Aixó es obra d'algun mal intencionat.

(Ensenyant l'os y cridant pe'l tubo)

"Albert!"

(A Agnés)

Mira are com và bé.

(Escolta pe'l tubo)

Ja baixa.

(Mirant l'os)

No s'hi ha ficat ell tot sol. Jo sabré qui fà servi 'l tubo d' escombrarias. Fructuós! Fructuós!

(Se'n va pe'l quarto del billar)

=

Escena 3a

Ignés. Albert.

=

Ig- Quin home, quin home!

Alb- (Entrant pe'l fondo)

Si.

Ig- Ah! vosté!

Alb- Si, senyora, si, ja es massa.

Ig- Jo ho soporto.

Alb- No potser altre cosa, ls llassos
del matrimoni son indissolu-
bles; mes no filosofem.

Ig- L'hi esperat à l'iglesia, vos-
tè va dir que vindria à

buscarme, l'hi esperat fins prop de la una.

Mb.- M'ha esperat? No he pogut. No m'ha deixat.

Ig.- ¿Tampoch?

Mb.- Y may. Ha arribat al extrem de durme l'aygua per afeitarme.

Ig.- Ell!

Mb.- Oh! Ha comensat de bon demati. Toco la campaneta, eran las nou, m'havia rentat y vestit per escaparme de la seva tirania, ell s'estava á la cuyna.

Aygua calenta s'ha dit, ell
que no s' afaita y tant de-
jorn, aixó es que no está bó.
me 'n vaig á veurerho .... y ha
vingut, y qui 'l treu del quar-
to?

Sg.- ¿No se li ha ocorregut cap pre-
test?

M.- Uh. Mil se me n'ocorren ca-
da dia, tants com vulgui.
Solsament que no 'n valen.
A vosté li es molt facil dir:
"Me 'n vaig á qualsevol pues-
to, á pendre un bany, l'hi
dirá, vés pero si jo ho dich,

me dirà: "Anem".

(Silvestre entra pe 'l fro)

Ig.- Ell!

=

Escena 4ª

Los mateixos. Silvestre.

=

Sl.- Ay, gracias à Deu que t'veig. Que feyas tant de temps à dalt? Vos recorden si ahir vam y menjar pollastre!..

Sg.- Que dius?

Mt.- Pollastre, no; ànech.

Sg.- Ànech?

Mt.- Me'n recordo, ab arròs.

Sil.- Just, era dols, m' hi vaig ti-
rar sal.

Mt.- La cuynera ho fa sempre al
meu gust.

Sil.- Ja ho veig

(Ensenyantli l'os)

Es de pollastre, ó d'ànech?

Mt.- Perqué?

Sil.- Es l'os del delicte.

Mt.- No's mes fàcil de coneixer, si te
bech es d'ànech.

Sil.– No ho preguis á broma. Vull descubrir lo temerari que ns embussa la nostra communicació.

Alb.– Fet á dretas?

Sil.– Y donchs!

Alb.– (Baixa á Ignis.)

(Gracias!)

Ig.– (No, no, yo...)

Alb.– (Ah! tinch un protector invisible.)

(Va á pendre l cafè.)

Sil.– Será fret.

Alb.– Una unica.

(S'han sentat á l'esquerra de la taula).

(Sentantse à la dreta)

Ja t'ho deya. Glassat! Deixa, deixa, à tu no t'agrada.

(S'alsa, va à buscar l'escalfetas, encen l'esperit de vi, y posa à escalfar lo café. Albert li vol privar.)

Alb.- Home!

Sil.- Fuig d'aquí que no se't posaria bé.

Alb.- (Quin torment!)

Sil.- Que pensas fer avuy?

Alb.- (Al interior)

Res... Y tu?

Sil.- Res.

Ig.- (May!)

Sil- ¿Fem unas quantas carambolas?

Mb- (Resignat)

Fem.

Sil- A acabar á cincuanta, te 'n dono trenta.

Mb- M' está bé.

Sil- Pren 'l café.

Mb- Crema.

Sil- Trenta. Trobas pocas?

Mb- Las que vulguis.

Sil- Es que jo en comensant so terrible, aixis que puch fer anar las bolas cap á vació.

Mb- Quant las hi tens...

(Alguer.)

Sil- ¿Tu te 'n vás?

Sg- Haig d'aná á fé una visita.

Sil- Vés, vés, nosaltres ns quedém.

(Abantx.)

Sg- Potse l'Albert té que sortir, y tu...

Sil- ¿Que ho digui, sortiré ab ell, oy?

Sg- (Sempre.)

Sil- Veus!

(Se 'n vá per la porta del bilbo)

Alb- Vinch.

Ig_ (Baixa á Albert.)

(Sortirá?)

Alb_ (Idem)

(Aixís que pugui.)

(Entra al billar.)

=

Escena 5ª

Ignés luego Fructuós.

=

Ig_ Te de terminar aquest estat,
no pot resistirse. L'Albert vo-
lia anarsen, ho comprench.
ni un minut de sossego, y

aqueix tubo maleïit... Ah!
ave si qui es 'l que ho fà..

(agafa 'l quix de sobre la xemeneya y 'l fica dins del tubo.)

Grue- (Entrant)

Senyora. Ví una noya per cambrera.

Sy- Ah!

(Va á la porta del billar)

No pots deixarho un moment?
Hi ha una cambrera.

Fil- (De dins)

Cà! ahre falta poch per portar las bolas al racó net. Tu mateixa,

veyas que 't sembla.

Ig.— Abreintú! (Cuanta paciencia, Deu meu!)

(Se 'n vá pe 'l fro)

=

Escena 6ª

Fructuós luego Albert al últim Ignes.

=

Fruc.— He comés una imprudencia ab l'ós del ánech... ¿Que hi

podria ficarli sens comprome-
trem? Ahi un guip... lo mes
apropòsit...

(Agafa 'l guip que hi ha en la
consola y 'l fica al tubo; al ma-
teix moment surt Albert per
la porta del billar ab un taco
y un guix y 'l sorprent.)

Alb- T'hi atrapo...

Ignc- Don Albert...

Alb- L'intenció es digne de recom-
pensa. Té, pe 'l guip.

(Li dona un duro)

Ignc- (Entra ell mirantse 'l duro.)
(Un duro! Si ho sé que me'ls

pagaba en aquet preu n'hi fico una grossa de dotcenas.)

(Desembrassa la taula, deixantse l'cafè d'Albert.)

Alb- (Mirantse 'l tubo)

Ajpis potser lograré estar tranquil... asseguremzen, fiquemi aquell altre.

(Hi fica 'l que té à la mà)

Arri al dimoni!

Ig- (Entrant)

Un cop de fusta que ni sab senyarse.

(A Fructuós)

Quant se'n presentin d'aques-

ta mena, ja las pots despedir. no 'm tens d'avisar.

(Surt Silvestre del billar ab un taco à la mà y buscant un guix)

=

Escena 7a

Matiçós y Silvestre.

=

Sil.- El guix? - ¿Ahont es l' guix?

Mt. El guix?

Ig.- El guix?

Franc.- El guix?
Sil.- Si, ahont?
Alb.- (Obrint las mans.)
No 'l tinch. deu ser sobre 'l billar.
Sil.- No te l'has endut? Vuy fer un retrocés y 'l necessito. Sobre la pernaneya n'hi habia un..
(Anant à la pernaneya y luego à la consola.)
Ig.- No sé de que 'n parlas.
Sil.- Aqui jo n'hi he deixat un altre...
Franc.- No l'he vist.
Alb.- (Y van tres.)
Sil.- Potser 's jouan. Afortunadament

soch previsor....

(Anant al armari del fondo y tragent una capsa de cartró.)

No 'n faltarán, n'hi ha vint y cinch.

(Dirigintse cap al billar.)

Vina á apendrer com reculan las bolas, la faré anar fins al reconet.

Alb.— Y 'n farás, 'n farás..

Sil.— (Desde la porta) Tantas com vulguí.

(Entrantse tots dos al billar. Truc-tics se ou pe'l foro)

=

Escena 8.ª

Ignes. à poch Albert. després Silvestre.

=

Ig.- ¡Quin martiri! Isso culpable, Deu meu ¡si encadenada contra la meva voluntat à n' aquest home que 'm descuida per complert, ell mateix 'm posa eternament 'l devant meu qui 'm colma d'atencions, fentme endewinar la poesia d'un cast amor que 'l ma-

trimoni m'nega.

Ml.- (Sortint)

Ja las'té al reconet.

Ig.- Ha trobat un medi?

Mb.- L trobaré, quant surti.

Ig.- L temps de vestirme.

Mb.- Podrá?

Ig.- Oh, si! so libre.

Ml.- Ay, qui ho pogués dir com vosté!

Sil.- (Sortint)

M'ha escapat l minyo. Que fas aquí?

Ml.- (Acostantse á la taula)

Prench l café.

Sil.- Emportaten la tassa... Ai-

pis no t veuràs obligat à deixar-
me

(Agafa la tassa d'Albert y entra al billar.)

Alb- Obligat!

(Entra al billar també.)

Ig- (Sentantse en lo sofà)

Obligat... es l'ironia mes gran
y... no poguer rompre ni des-
fer las trabas d'aquest suplici
que pren lo nom d'amistat.

Alb- (Sortint)

Las hi torna à tenir. Per ul-
tim, ahont té d'anar?

Ig- A una visita; no serà llarga;

mi espera...

Alb.- I després?

Ig.- Aquí.

Alb.- No podria prescindir de la visita y anantsen á... ahont vosté volgués?

Ig.- Albert...

Alb.- Escolti, Ignés; divuit mesos ja van complerts desde que habito ab vos-tès, divuit mesos que sufreixo, que la adoro, y no es traspas-sar los límits de la exigencia, ni'l meu amor li demana mes que aquestas sortidas, aqueixas entrevistas que ni podan

efectuarse, perquè continuament jo falto à ellas.

Ig.- Es meva la culpa?

Al.- Tampoch meva, mes en que no hi faltès, crec que fora recompensa à la passió que...

Sil.- (Sortint del billar)

A tú 't toca.... Tant bé que ho tenia, m' espifio y... ¿Perquè has sortit?

Al. (Anant à la taula)

Per la copeta.

Sil.- Te 'n emportas 'l rom, que 't es cosa...

(S'emporta 'l rom la copa y se...)

n'vá)

Alb.— (Irónich)

Si, aixís no'm veuré obligat à deixarte.

(Se'n và ab Silvestre al billar.)

Ig.— Debia esperarmho, 'l cel m'es testimoni de que m'ho creya y'n dubtava... L'Albert es com tots'ls altres, no m'ha comprès, ni'm pot compendrer...

Alb.— (Sortint)

Hi errat bola, ell torna à jugà. La nostra situació es insostenible. Preveyent lo qu'es inevitable, y deu passar, he

llogat un primer pis aquí al
carrer dels Escudillers.

Ig.- Un pis?

M.- Número 89. Avuirhi me n'
hi anava quant insistía en
deixarlos, mes la temeritat
d'en Silvestre...

Ig.- Al últim tindrá que ser.

M.- Oh! Segur. Mes quant arri-
bi aquesta hora, vosté ó que-
dará aquí á...

Ig.- Acabi.

M.- Vindrá?

Ig.- Vosté pot pensarse?

M.- No penso altre cosa. Per si d'

alli algun dia vol ser senyo-
ra.

(Anant á darli una clau que ella retrassa.)

Ig.- May!...

Sil.- (Sortint del billar)

Albert!...

Alb.- Vinch..

(Anants al billar)

Sil.- Es inútil, l'hi acabat la par-
tida y ab torna; n'hi fet se-
tanta quatre. ¿Que fas sempre
aquí?

Alb.- Home... tu anabas fent ca-
rambolas... carambolas y jo he

vingut à fer companyia à l'Ig-
nès.

Sil- Per ella estém dispensats. Ja
hi està acostumada à que la
deixém una mica.

Ig- Molt.

Alb- Massa.

Sil- (Assentantse)

Massa! No ho diguis... Hi ha
senyoras que axò 's hi vin-
dria de nou... pero à tu 't
faig justicia, tu no 'n fas cas
Ademés quasi may n' surt
y l' Albert no us deixa...

Alb- Oh! no!...

Sil. — Vina, vina à seure al costat meu...

(Albert s'assenta al sofà al costat de Silvestre, Ignés al devant)

Pots preguntarli lo que vulgas ab tota llibertat, com si ell fos jo.

(A Ignés)

Alb. — Oh! si!

Sil. — Ell 't respondrà de mi com jo d'ell. Un xicot jove, rich, de posició, que no juga ni fa 'l calavera, ni se li sab la mes mínima.

Ig. — Aquestos detalls...

Sil.- Son el fonament de la familia, detalls que jo ab molt gust donaré al seu sogre que se casi.

Mb.- Ja hi som.

Sil.- Es la lley natural y social. L' home no ha nascut per viurer sol.

Mb.- Jo no hi visch.

Sil.- Vius ab companyia; ab nosaltres, ab 'ls que tens al devant, es veritat, y no 'ns perderás encare que 't casis, mes á las horas tindrás familia.

Mb.- Ja 'n tinch.

Sil.- Si, la nostra... Mes ningú 't

diu papà.

Alb. Per l'exemple que tu m'has dat..

Sil. Rahó de mes us agradaria tenirne de tens, foran com nos altres

Alb. Tu vols rompre'l nostre terno.

Sil. T'enganyas. l vull fer quatern... y fins.... quinto.

Sg. No sigas pesat.

Sil. Es pe'l seu bé. ¿Vols que't busqui una pubilla que no tinga pares ni germans?

Alb. Gracias, no porto pressa.

Sil. No 'm creguis! rinten! ¿Sabs com acabavas?

Alb.- Casantme ab la criada, ja ho has dit deu mil vegadas.

Ll.- Y t'ho repeteixo, t'hi casaras.

(á Ignés)

Doni 'l teu parer... ¿Que hi dius?

Ig.- (Deixant 'l ganivet sobre 'l vet-llador)

(S'aixeca.)

Que no 's té de contrariar cap inclinació, y menos volguer casar á ningú per forsa.

(Baix y ràpit á Albert.)

(Vinch desseguida.)

(Entra al seu quarto)

=

Escena 9ª

Silvestre. Albert.

=

Sil.- Ahont vá?

Alb.- Yo que sé.

(S'alsan los dos)

Sil.- No está gaire d'humor.

Alb.- Ella...

Sil.- A poca diferencia es lo ma-
teix: No soch gelós.

Alb.- Tindria que veurer, que ho
fossis sense motiu.

No, no 'n tinch; tu la coneixes
com jo.

No tant.

El seu caràcter igual. Es una
dona sèria, firme, grave, fre-
da, sense imaginació ni pas-
sions... Una dona... com la
que á tu 't convé.

Alb.- (Va á sortir)

Hi tornas?

Ll.- Te 'n vas?

Alb.- Si... tinch de sortir.

Ll.- No me 'n habias dit res...
(Trayent l' sombrero d' una percha)

Esperat.

Alb- Tu, no.

Sil- Perquè?

Alb- No pots venirhi.

Sil- A Sant Gayetano?
Que hi vas á fer?

Alb- A senti tocá 'l violí.

Sil- Vaya un gust...

Alb- No es per gust, es per l'interés
que tinch á un cego, un amich
meu que dona un concert.

Sil- ¿Com no me n'has parlat
may d'aquix cego?

Alb- Es... que feya temps que 'ns
habiam perdut de vista ell
y jo.

Sil.- Ah, si.

Ab.- Ell sobre tot. No pots acompanyarme.

Sil.- Al contrari.

Ab.- Fins à la porta.

Sil.- No, à dins. Ell clavarè una dossis de violi..

Ab.- Es un instrument tant desagradable..

Sil.- Pero tinch desitj de veurer com se lluheix ja qu'es amich teu aqueix cego... N'hi sentit tants passant per la plassa de Sant Jaume..

Ab.- No es d'aquets, y allí no es

la plassa de Sant Jaume per presentarshi... y aquí com...

Sil.- Tens entrada?

Mb.- Per mi.

Sil.- N' compraré un altre al despatj.

Mb.- No n' hi han, es per invitació.

Sil.- Bé. tu dirás al cego que m' invití.

Mb.- Com se 't diu, será tot plé.

Sil.- Ja.

Mb.- El concert es per las cuatre.

Sil.- (Mirant 'l rellotje)

Y son las cinch. Bueno.

Alb.— ¿Tots dos?

Sil.— Sí, y al sortir, tinch d'anar à una casa y m'hi acompanyaràs.

(Silvestre và à mirar pe'l froy Albert s'hi assenta.)

Bó! ¿Ara t'assentas?

Alb.— El concert ja deu ser acabat.

Sil.— ¿No sortim?

Alb.— Jo no, tu ja que tens d'anar à una casa..

Sil.— Oh, si tu hi vens.

Alb.— ¡Quina diversió!

Sil.— Bé vinch jo à Sant Gayetano.

Alb.— Estich cansat.

Lil.- (Trencantá sensé 'l sombrero)

No 'm fá res, no, quant vulguis sortir hi anirém.

(S'assenta al seu costat)

Juguém al passo?

Alb.- No.

Lil.- Com vulguis!.. No dirás que no siga de bon acontentá!

Alb.- Oh, nó..

Lil.- Sabs un altre amich com jo?

Alb.- Ja desafio á tota l'humanitat de presentar un exemplar segon.

Lil.- Oy que sí... La teva voluntat es la meva. Mira, no 't

parlaré mes de que 't casis;
viurém tots tres.

Alb.- Tots tres.

Sil.- Y sigas ben felis aquí á casa.

Alb.- M' complau 'l teu desitj.

Sil.- Pero demostramho... perque jo
no hi puch tenir res aquí.

(Menor)

Alb.- (Abantse)

Que hi tens alguna cosa?

Sil.- (Abantse y baix)

Un pes... ¿Estém sols?

Alb.- Si.

Sil.- L' Ignés?

Alb.- Al seu quarto.

Sil.- Juram que'm serás franch.

Alb.- Com sempre.

Sil.- (Ab molt misteri y com si li anés á descubrir un gran secret.)

'T cansó?.. 'T fastidió?

Alb.- Tú!

Sil.- (Apretantli las mans.)

Gracias.

(Albert vá á parlar Silvestre li posa la má á la boca.)

Cap mes paraula, prou. La teva indignació'm basta. Es l'Ignis que veu visions... No'n parlem mes..., ¿Fem un tuti?

Alb.- No'n tinch ganas.

Sil.- Ets un modelo, no jugas, no tens aventuras...

Mb.- Y tú?

Sil.- Oh! moltas quant era solter.

Mb.- Y de casat?

Sil.- May!

Mb.- Virtuós...

Sil.- No per ferne gala. es que 'l cor per aixó ja 'l pobre...

Mb.- Es mort?

Sil.- Y sepultat.

(Surt Agnès del seu quarto vestida ab un trage de carrer.)

=

Escena 10ª

Mateixos. Ignés.

=

Ig.- (Encare junts!)

Sil.- Fins are? Sortirás tart..

Alb.- (Baix à Ignés) (Vaig à entretenirlo!) (Alt à Silvestre) ¿Vols donarme la revenja?

Sil.- A Carambolas?

Alb.- Si no estás cansat...

Sil.- Encare que ho estigués. Si aix-
cò 't distreu..

Alb.—

(Baix à Silvi.)

(Quant estiga distret....)

Sil.—

(Desde la porta)

Apa 't dono la sortida.

(Entra Albert al billar, Silvestre diu desde la porta)

No m' escaparàs are, no vuy que 's distregui.

(Se 'n và tancant la porta per dins.)

(Aquest se 'n portarà la clau que se la ficarà à la butxaca.)

Escena II^a

Ignes. desseguida Fructuós. al últim Paulina.

=

Ig- Y'l tanca! Ya es impossible, no surto. De bona gana tren-caria lo que se'm posés de-vant.

(S treu 'l sombrero)

Fruc- (Entrant ja 'l pr.)

Hi ha una senyoreta...

Ig- (Ab mal humor.)

Que vol?

Fruc- Veurer à vosté.

Ig. — Perqué?

Fruc. — Per si la prent per cambrera.

Ig. — ¿Es com l' altre?

Fruc. — Oh! Molt diferenta. Aquesta vesteix molt bé y ab elegancia... fins porta guants, jo 'm pensaba que no fos una coneguda de vosté.

Ig. — Fàsila entrar.

(Se'n và Fructuós)

Ja que no surto, 'm distreuré una mica.

Fruc. — (Entran ab Paulina)

Senyora...

Ig. — (Es bonica.)

(Dona'l sombrero à Trucutú que l'entra al quarto de la senyora y al passar diu baix à Paulina:)

Tru.- (Apreti, la casa es un infern!)

(Entra al quarto y à poch surt y se'n và per'l foro.)

=

Escena 12.ª

=

Pau.- Se m'ha dit que buscaba una cambrera..

Ig.- Si. Segui.

(Indicantli una cadira)

Pau.- Gracias, sè à lo que m'obliga 'l respecte.

Ig.- Ha servit?

Pau.- Ja fa dos anys.

Ig.- De quina casa surt avuy?

Pau.- De casa Donya Petra Pujol.. Era antes d'ahi y he passat aquestos dos dias ab una tia que tinch à Sarrià.

Ig.- De manera que pot entrar aquí?

Pau.- Tant prompte com vostè tinga per convenient.

Ig.- Falta que 'ns entenguem.

Pau- No dubto entèndrem ab vosté.
Ig- Está enterada de lo que tindrá
que fer?
Pau- Me n'ha dit alguna cosa 'l
senoy de la casa.
Ig- Es algo pesat.
Pau- M sobran ganas de ferho.
Ig- La veig bastant delicada.
Pau- Soch mes forta del que sembla.
Ig- Quant tenia à casa Donya
Petra?
Pau- Vuit duros y m donaba al-
gun vestit de tant en tant.
Ig- Jo no puch donarli cap.
'Ls destino à una parenta

pobre.

Pau.- No serà dificultat, ls vestits que m daba Donya Petra, no'ls duya. Ls venia, y lo que n' treya serviria pera vestirme ab mes sencillez y conforme al meu estat.

Ig.- Ls obrà ab molt judici.

Pau.- Com ho farian las de classe humil, si no tinguessim u-na mica d' enteniment? Es l'unich dot ab que podem contar

Ig.- La seva cara la dispensa de tota ventatjosa circunstancia.

¿No li han dit may?

Pau.- Desde que m'ho han dit es la primera vegada que ho sento.

Ig.- ¿Com es que se'ns cip? Vosté, se li veu ha rebut una educació superior á la seva classe.

Pau.- He sigut educada per la mare que portá durant trenta anys 'l gobern d'una casa respectable. A la seva mort tinguí que anarmen... per una circunstancia especial.

Ig.- Sab cusir.. planxar...

Pau.- Pentinar, brodar, entench un poch de modista..

Ig.— (Mostrantse y mirantli l'vestit.)

Fet de vostè?

Pau.— Si, senyora.

Ig.— Molt bé, elegancia, bon gust...

Escriu?

Pau.— Llegueixo y faig comptes.

Ig.— Toca l' piano?

Seria ridícul, y no he volgut apendrer. Vostè dirà..

Ig.— En veritat vacilo... Aquí casa per raresa no està á la altura convenient, y apesar meu, no podria evitar l' ocuparla en certas feinas..

(Silvestre obra la porta del billar y

surt.)

=

Escena 11ª

Las mateixas. Silvestre.

=

Sil. — Vinch à buscar un bolado pe'l Albert.

(Adonantsen de la Paulina à la que saluda.)

Senyoreta... No s'assenta?

Pau. — Gracias!

Ig. — (Baix à Silvestre.)

(Vé per cambrera.)

Sil. — Ah!

(Mirántsela.)

Prepara 'l bolado que t'he dit.

(Se'n vá y abans d'entrar treu à mirar à Paulina.)

Es bonica!

Sig. — (Ha reparat las dos miradas de Silvestre y diu apart)

(Altre vegada: ell s'entrega.)

(A Paulina mentres arregla un bolado.)

Tanta confiansa m'inspira, que fins prescindeixo de demanar informes.

Sam.- No ho puch permetrer, per mes que m'honri ab eptrem. y puch facilitarloshi jo desd' are zense que 's degui mou-zer d'aquí. Tinch per cos-tum 'l ferme firmá un cer-tificat de la meva conducta, quant surto d'alguna casa. He zervit en tres, y aquí té 'ls documents de que li par-lo.

(Trayent de la butxaca tres pa-pers y allargantli'n un)

Aquet es 'l de la senyora de Sant Martí, la casa ahont

vaig rebre.

Ig.- (llegint.)

"Jo la abaix firmada: Esperansa de Santmarti, confesso que sols es digne d'elogi la conducta observada per Paulina Feliu, durant la seva permanencia á casa meva, sentint lo tenir-me que despendrem d'ella per una circumstancia especial."

Pau.- (Donantli altre document)

Aqui té 'l segon.

Ig.- (llegint.)

"Jo la abaix firmada: certifico que en los divuit mesos que

ha permanescut à casa, Paulina Feliu, no m'ha dat 'l mes minim motiu de queixa, ans al contrari... Moralitat, honradés, obediencia.. dolentme de què m'hagi privat d'ella per una circunstancia especial."

Pau. (Dantli l altre.)

L tercer y últim.

Ig.- (Després de llegir.)

Las mateixas alabansas y la mateixa circunstancia especial.

Pau.- Desitjaria no tenirli qu'esplicar...

Ig.- No obstant necessito la esplica-
ció d' aquesta circumstancia
especial.

Pau- Si es empenyo..

Ig.- Curiositat.

Pau- Donchs..

(Veyent entrar à Silvestre.)

En cap modo devant del sen-
yor...

Sil.- El bolado!

Ig.- Té, ¿tu mateix vens à buscarlo?

(ab intenció)

Sil.- Si, jo. Hi esgarrat una caram-
bola, toca jugà à l' Albert, y
jo m' aprofito..

(Baix después de mirar á Paulina.)

(Que 't convé?)

Ig.— (Bastant... y á tú?)

Sil.— (Afectant indiferencia)

(A mí!.. Peché..)

(Entran al billar ab 'l trabat després d'haber donat altre mirada á Paulina.)

Ig.— L'escolto.

Pau.— (Que ha notat las miradas de Silvestre.)

Senyora crech que faria bé de no entrar á casa seva.

Ig.— Perqué?

Pau Fins are no he sigut felis.....
Es 'l meu destino, ó es que en

veritat mereixo que ò fixin
en mi? El fill de la senyora
de Sant Martí, va ser la cir-
cunstancia especial que m vá
fer deixar la casa.

Sg.- Ah! Ya comprench.

Pau.- Entrada després al servey de Do-
ña Mercè Cuspinera, esposa d'
un marino. vaig estarhi di-
vuit mesos..

Sg.- (Ab malicia)
Tant de temps?

Pau.- El senyor navegaba, y quant
tornà, al cap dels tres dias..

Sg.- No m' estranya. Conech à

la Mercè, es lletja... horrorosa.

Pau- (Modesta.)

Aixís la troban; y anyadeixen

'ls que murmuran que 'l ma-

rit va tenir al casarshi molt

mal gust... Mes aixó que hi

fá? Donya Petra Sujol, es en-

cantadora, guapíssima infi-

nitament mes que jo, si es que

ho sigui, com diuhen, una

nineta, y no obstant res

privá á Don Victor 'l seu es-

pos.....

Ig- De ser la tercera circunstan-

cia especial.

Pau— (Daipant 'ls ulls.)

En efecte... No voldria altre cosa
que quedarme ab vostè y si
l senyor sigués judiciós...

Sg— Ho es, li garanteixo que ho
es...

Pau— Sent fidel à vostè...

Sg— Com un gosset.

Pau— Y tenint formalitat...

Sg— Pot creurer que després d'estar en-
terada de las sevas... cir-
cunstancias ...especials.. no'm
esposaria tant à la llengua à
la rivalitat de vostè.

(Surt Silvestre del billar dir.

pant la porta oberta.)

=

Escena 14.ª

Paulina. Agnès. Silvestre.

=

Sil.– (A Paulina)

¡Com s'està dreta!... Segui.

(Paulina s'assenta.)

Ag.– (A Silvestre apart.)

(¿Que has fet del Albert?)

Sil.– L'hi deixat anar...

Ag.– ¡Tú! ¿L'has deixat?

Sil- Ha dit me 'n vaig al quarto. jo vestenhi
Sg- (Tant de progrés ja!)
Sil- (Senyalant á Pauluna)
, (Y bé, ja per nosaltres?)
Sg- (Molt. T' sembla?)
Sil- (Si.) Ya s'han arreglat? Quant guanya?
Pau- Vuit duros.
Sg- Habia entés deu, y no podent contá ab la meva roba...
Sil- Cap pis tenen de ser dotze.
Sg- Del que hi ha que fer... lo que no pugui...
Sil- Ohi. se l'ajudará.

San.– Ja podré.

Sil.– No, no, una única tots.. Jo me n'ocupo molt de la casa. No tinch res que fer y aixi'm distrech... Y després..

(a Ignasi)

sabs lo que pensaba que's quedi la Magdalena, que no se'n vagi.

Ig.– Tú creus...

Sil.– No conve. es una bona noya,
2n.– molt treballadora y l'Albert me'n parlaba ave mateix, ell s'hi interessa...

Ig.– No s'en parli mes ja que's

per complaure à l'Albert.

Sil.- (Senyalant à Paulina)

Y perquè no ho tingui tant pesat.

Ig.- (A Paulina)

Vosté podrà venir...

Pau.- Demà passat?

Ig.- Demà...

Sil.- O avuy mateix.

Pau.- Quant la senyora disposi.

Ig.- Aquet vespre.

Sil.- Desseguida.

Pau.- Me n'aniré à buscar lo bagul...

Sil.- Ja hi anirà en Fructuós.

Pau.- D'aquet modo indicantme l'

quarto...

Ig.- Aquesta es la dificultat. Al se-
gon pis.

Sil.- Es tant alt... tenir de pujar
escalas...

Jau.- Ja hi estich acostumada...

Ig.- Sols hi ha tres quartos.

Sil.- Y no amóintzen la Magdale-
na...

Ig.- Després habenthi l'Albert...

Sil.- Oh! no está bé... no está bé...
Y aquí baix al requartet nos-
tre?

Ig.- Si...

Sil.- ¿Ns sobra... no 'n fem rès.

Ig.- Bueno.

Sil.- (A Paulina.)

Voste estarà millor..

(A Ignasi.)

Y tu ho tindràs bè si à la nit
hi ha alguna necessitat..
L'hi posarè cortinetas que no
n'hi ha...

(Toca 'l timbre y diu à Paulina)

¿Vol fè 'l favor d'escriure ahont
se té d'anà à recullir?

(Paulina s'assenta y escriu)

Ig.- Las senyas de casa la seva
tia?

=

Escena ultima.

Mateixos. Fructuós.

=

Fruc.– ¿M demanavan?

Sil.– Ves à buscar la escala y pór-
tala.

(Se'n và Fructuós)

Las cortinetas.

(Trayentlas de l'armari.)

Ign.– (Mirant l'escrit per l'anvers)

Bona lletra!

Sil.– (Mirantla per detrás.)

Preciosa!-

(Al Paulino fentli senyas.)

(Divina... com vostè!...) Are hi penso...

(Se'n và à l'armari.)

Pau.- (Baix à Ignés després d'haberse mirat los dos per lo que l'hi ha dit Silvestre.)

(Encare hi es à temps, senyora.)

Inoc.- (Sortint al l'escala.)

L'escala.

Ig.- (A Inocenci.)

Acompanya à la senyoreta...

Sil.- Com?

Ig.— Paulina...

Sil.— (Nom d'angelet.)

Ig.— Al reguarto de la nostra arcoba.

(Paulina vá á Fructuós y li diuhen baix y rapid.)

Fruc.— (¿Y queda?)

Pau.— (Si.)

Fruc.— (¿Bonas condicions?)

Pau.— (Massa no durará.)

Sil.— (Mentres parlan Fructuós y Paulina Silvestre ensenya á Ignasi la ratera.)

L' hi pararé: l'altre dia y vem trobá un ratolí.

(Se 'n vá á las cortinas y tornará acompanyant á Paulina. Ignasi segueix Fruc-

tirós ab l'escala.)

(Al aixecarse d'altre.)

Ig.- La ratera... ell hi ha caygut!..

(Tot l'últim tant rápit com siga possible.)

=

Fi del acte primer.

BIBLIOTECA CENTRAL BARCELONA

Comedia en tres actes

y en prosa

per

LA CAMBRERA.

Rosendo Arus Arderiu

Acte segon.

BIBLIOTECA BARCELONA 1884

LA CAMBRERA.

-

Acte segon.

1885.

Acte segon.

=

La mateixa decoració.

=

Escena 1ª

Paulina. Silvestre.

=

(Aquest deseguida.)

(Al alsarse 'l teló. Paulina està cosint

al cantó esquerra. Vestit senzill. Silvestre surt del seu quarto ab una americana vella á la mà.)

Sil.— Paulina que 'm farà 'l favor de cosirme un botó?

Pau.— Ab molt gust.

(Prent l'americana y busca per la tauleta.)

Sil.— Que busca?

Pau.— El fil negre.

Sil.— Sobre á la panereta...

(Buscant ab ella.)

No s'incomodi... Ja l'hi trobat.

(Donantli un capdellet.)

Pau.— Gracias!

Fil.- Oh! De veras!

Pan.- Y 'l botó? L'ha perdut?

Fil.- No, cà, es à dins. Miris'l.

(Fica la mà à la butxaca 'l treu y li dona.)

Pan. Molt bé.

Fil.- Ell sab greu la feina que li dono.-

Pan.- Sò aquí per aixó.

(Cusint.)

Fil.- Si, ja ho sé.- No té que afanyarsi... no té pressa...

Pan. (Li cauhen las estisoras. Filastre las hi cull y las hi dona.)

Ja està.

Fil.- No s'ajupi, ja las hi cullirè.

Pau.— Gracias.

(Dantli l'americana)

Tingui.

Sil.— Tant aviat!

Pau.— No costa gaire cosi un botó.

Sil.— No. (Desgraciadament, no.)

Pau.— ¿Té altre cosa per cusir?

Sil.— No. (Desgraciadament, no.)

Gracias, Paulina.

Pau.— Oh! No té que darlas

Sil. (Ab la americana à la y pensant.)

Qui sab si buscant bé, entre la roba vella, trobaria... Vaig à mirarho.

(Se'n và pe'l foro, queda Paulina

cosint, i de dins del seu quarto se sent à
Ignés cridant y luego surt al genti-
under molt elegant.)

=

Escena 2ª

Paulina. Ignés.

=

Ign. (Dintre.)

Magdalena! Magdalena!

Pau. (Alsantse y anant cap à Ignés)

¿Se l'hi ofereix alguna cosa?

Ign. No's molesti.

Pau. Re'm precisa?

Ig.- Donchs, reposi.

Pau.- No 'n tinch necessitat.

Ig.- Es incansable vosté. En tot ahir y avuy no ha parat de cosir ni un sol moment.

Pau.- Si l' ánima que se 'm deixa fer.

Ig.- No es prou!... Hi ha tant que re-passar en una casa y vosté ens tant bé!...

Pau.- La seva indulgencia l'hi fa veu-rer.

Ig.- No tinch per costum adular, dich sempre lo que penso.

Pau.- Es molt bondadosa.

Ig.- Veurá com serem amigas.

Pau— Jeu l'escolti.

Pau— (Baixant.)

Sera aixis, perquè ara ab vosté ja li simpatiso molt.

Pau— (Baixant.)

M'honra ab ells.

Ig— T'ho mereix, tant, que faré tot lo possible perque siga eterna la seva estada prop meu.

Pau— Ingratitut fora per part me-va lo contrari... Tothom me tracta aquí ab un carinyo...

Ig— En tinch verdadera satisfacció. Ignoro lo que li pot haber

dit 'l seřey.

Pau. ¿Qui 'n fà càs? No hi ha senyors per bons que siguin que 'ls seus criats no 'n murmurin, quant menos per no desmentir aquella especie d'odiosa consigna entre la classe. L'nostre enemich mes gran 'es l'amor.

Ig. Cita una frase... ¿Vosté llegeix?

Pau. A ratos perduts.

Ig. Y recorda?...

Pau. Tinch memoria felis.

Ig. Digue entreteniment que mi agrada, que aquí podrá satisfé. Ell 'l meu marit, te una

Bona biblioteca.

Pan- Ah, si?

Sg- Podrá escullir.

Pan- Gracias.

Sg- Ell estará content de deixarli 'ls llibres que vulgui.

Pan- D. Silvestre fa posat de ser molt bon senyor.

Sg- Y ho es en efecte; molt bó per tothom, y especialment per vos-tè.

Pan- Si... ho he notat.

Sg- Lo que no impideix que siga reservat, formal y digne.

Pan- N'estich certa.

Ig.- ¿Quin autor mereix la seva preferencia?

Pau.- No arribo á tant, senyora. Llegeixo per distracció.

Ig.- ¿Li agradan las obras de Paul de Koch?

Pau.- No n'he llegit cap.

Ig.- Yo tampoch.

(Dissimulant.- Entra Silvestre ab un farsell de roba vella que posa sobre la taula.)

(Ignora que hi hagi al Paulino Ignasi, y queda suspès al veurel.)

=

Escena 3ª

Los mateixos. Silvestre.

=

Sil.- Ah! Tu aquí.

Ig.- Si, cridava á la Magdalena.

Sil.- Plampa allà dins. Ab un tuf que fá'l carbó que no s'hi pot estar. Ben fet d'haber tret á la Paulina d'allí.

Ig.- Está millor aquí.

Sil.- Tens rahó.

Ig.- Está clar.

Sil— I sobre tot la tens desseguida pe'l que 't convinga. Si, si.

(Mautur.)—

vostè no's mou d'aquesta sala.

Sg— No l'hi sab greu?

Pau— Res del que vostè l'hi agradi.

Sil— Que li volias à la Magdalena?

Sg— Que vinguès à ajudarme à vestir...

Pau— (Anant à ella)

No es mès que això, jo puch ferho.

Sg— No vuy.

Sil— Deixiu, deixiu.

Ig.— M vestiré tota sola.

Pau— Pues vaig á arreglarli l' quarto..

Ig.— L'ha arreglat la Magdalena.

Pau— Guarniré 'ls quinqués.

Sil.— La Quiteria ja 'ls ha guarnit.

Pau— Espolsaré 'l billar.

Ig.— N' Fructuós l'espolsa.

(Somrient.)

Pau— Donchs!

Sil.— Jo li porto feina.

(Li dona la roba que ha tret.)

Ig.— Ahont surts... (tu n'abusas.

(Prenentli la roba y posantla sobre una cadira del foro)

Sil.— No es 'l meu ánimo.

Ig- Ja ha cosit massa; tot ahi
y avuy que no para, vuy que
descansi ella no es forta, y es
dolent passar tot lo dia en-
corbada sobre una agulla.
Perjudica 'l pit...

Sil- Y malmet la vista.

Ig- Es precis moderarla.

Ll- Se l'hi reglamenta feina

Ig- A fé te bon recurs, l'hi agrada
'l llegir.

Sil- L'hi agrada? Ja l'hi deixaré
llibres.

Ig- Just.

Ll- Distribuirá 'l temps d'aquest

modo..

Ig- Un hora de cosir...

Lil Un hora de lectura...

Ig- Altre de feyna llaugera...

Lil- Y altre de descans.

Ig- Oblidas l passejar...

Lil- Si, l'olvidaba.

Ig- Un passeig útil.

Lil- Cabal, s'utilisa l seu passeig.

Ig- No ha sortit ahi ni avuy.

Lil- Es dolent detestable per la salut.

Ig- L'enviaré per recados.

Lil- Es á la vora, hi vá á peu, es lluny ab...

Ig- Ab tramvia.

Sil.- Posemhi un hora de passeig y queda llest 'l reglament.

Sy.- Precisament 'm faltan guants.

Sil.- Vaig á buscarli llibres.

=

Escena 4.ª

Mateixos - Magdalena.

=

Mag.- (al Silvestre) Fa un hora que 'l busco

Sil.- Que hi há?

Mag.- D. Albert diu que ja está vestit.

Lil.- Yo també, ves que se me endona.

Ig.- Es que te que acompanyarme

Lil.- A las horas 't demana á tú.

Ig.- (A Magdalena.)

Digali, que aquí l'espero.

(Se 'n va Magdalena)

Lil.- (Aquí!)

Ig.- No vas á busca 'ls llibres?

Lil.- Espero á la Paulina, anirem á la llibreria.

Ig.- Es millor, allí podrá triar.

Lil.- Vé, Paulina?

Pau.- Com vosté vulga.

Lil.- Passi.

(Albert à la porta del quarto fà cumpliments.)

Pau- No, vosté.

Sil- En cap modo.

Pau- Vosté ho mana...

(Entra dins)

Sil- (Qu'es humil!)

(Entra Silvestre també. Ignès se'ls mira disimuladament)

=

Escena 5ª

Ignès. luego Albert.

=

Ig.– No s' escapa, l' ha agafat y no 'n surtirá quant vulgui.

Alb.– (Desde la porta)

Puch entrar? ¿N Silvestre?..

Ig.– L' trova á faltar?

Alb.– No, no tinch necessitat de ja-varho ... mes estich sorprés... sorprés del tot.

Ig.– Perqué no 'l veu?

Alb.– Perqué no 'l veig, ni l' hi vist.... Ya dos dias ab avuy que la meva sombra m' ha abandonat per complert. Dos dias que tinch

recobrada la meva independencia d'una manera que aturdeix y m'admira.- Vu vá mi pregunto la causa d'aquesta metamórfosis tant inesperada tant súpita y tant radical.

Dg.- No s'ho pregunti y beneixi la seva llibertat sense cuidarse de qui la déu.

Ml.- Si, que 'l beneixo ab tot lo cor, gracias á ell puch jo dirli que l'adoro y que sento aquí dins...

(Mlm)

qu' encare la puch estimar molt més.

Ig.- Pot més?

Alb.- Sí, ja ho sab.

Ig.- He sigut molt culpable i de ferli concebir esperansas..

Alb.- Y perquè no ferlas una realitat?

Ig.- (Severa.)

D. Albert!!

Alb.- ¡Dòu!

Ig.- Ahí va acompanyarme...

Alb.- Fins á casa una seva amiga.

Ig.- Al vespre vingué á buscarme, conversarem una estona, jugarem al dòmino...

Alb.- Aquí mateix.

Ig.- Si es que va serli agradable..

Ma.- Se'n dubta?

Ig.- ¿Vol acompanyarme avé à casa l'Amelia?

Ma.- Si vull!

Ig.- Venirme à buscar y passar la vetlla junts?

Ma.- M'es la suprema felicitat.

Ig.- Ab una condició.

Ma.- Imposimila.

Ig.- Jurim que may mes m'en tornarà à parlar de la clau.

Ma.- Y si hi tornaba?

Ig.- Romperiam per sempre.

Ma.- Sent aixis l' hi juro.

(S'li besa la mà. Ignès va á sen-
sen.)

Ml. deixa?

Ig.- Vaig á acabarme de vestir.

Alb.- (Deteniendla.)

Una cosa. ¿Que'n farem d'en
Silvestre en tot aquet temps?

Ig.- Res nos importa, ell no's fica
ab nosaltres.

Alb.- Creu que'ns deixará sortir?

Ig.- N'estich certa.

(Entra al seu quarto, á
fi d'acabarse d'arreglar
etc.)

=

Escena 8.ª

Albert.

=

Alb. N'está certa... 'N Silvestre 'ns deixarà sortir librement als dos, à ella... y à mi sobre tot qu'es lo estrany! - Aixó no s'esplica d'altre manera sino que l'Ignés hagi trobat la pedra de toch...

(Paulina surt del quarto y deixa'l devantal que duya sobre la taulela de cosir.)

Ah!... una noya... una noya guapa de debò... Bravo... senyora...

(Saludant.)

(Paulina torna 'l saludo y se 'n và pe 'l foro.)

Es de lo que no corra...

(Se n'ha anat hasta el foro seguint-la quant surt Silvestre del seu quarto carregat de llibres sota la aixella y ab las mans plenas.)

(Entra sense reparar en ningú etc.)

=

Escena 7ª

Silvestre. Albert.

=

Sil.- No's quexará per falta de llibres.

(No s'ha adonat de Albert y s'to-
pan 'ls dos; li cauhen 'ls llibres.
Silvestre 'ls cull y va posantlos sobre
la taula.)

Estic?.- L'has vista?

Alb.- A l'Ignés?

Sil.- (Veyent que no l'compren.)

Al altre.- La que acaba de sortir d' aqui... La Paulina...

Mb.- Paulina... Qui es?

Sil.- La cambrera.

Mb.- Com?... Aquesta noya?

Sil.- Angela: es la Paulina...

Mb.- Si es un tipo aristocratich..

Sil.- Exactament...

(anant à la finestra)

Miratela... ara se 'n và à comprar guants pe l' Ignés.. y per ella... per las dos... gastan 'l mateix número. En Fructuós l' hi ha anat à buscar un cotxe... no ho vo-

lia pas... es tant prudenta
y tant discreta... Que mono
vesteix... La veus bé?

M.- (Sorprès.)

Es la cambrera!

Sil.- Que llengera munta al cotxe..
sembla qu' en tota sa vida no
hagi fet altre cosa... ¿Has vist l'
pelmet.. y la mà... la veus?
Ara ha tancat la portella...
Mà de nina... com la de l'
Ignès... número sis...

(Apartantse de la finestra y baixant.)

M.- Serà alguna marquesa que
haurà vingut á menos..

Lil.- Un front angelical, uns ulls de puresa, una rosa à cada galta.

Alb.- Y un clavell à cada mà.

Lil.- Uns llabis de carmesí y una boca.

~~Alb.~~ Prou. La detallas ab tanta minuciositat que podrias ferli la cèdula.

Lil.- Uy, aixo array! Fins la pintaria de memoria.

Alb.- Tu?

Lil.- Si; si sapiguès de pintar.

Alb.- Be, noy bé; conta, conta

Lil.- ¿Què?

Alb.- Aquet entussiasme..

Sil.- Si.

Alb.- M'es sospitós..

Sil.- (Espantat y portantse 'l dit á la boca.)

Callá.

Alb.- Tu no tens génit d'artista y no crech que per l'amor á l'art...

Sil.- Calla, 't dich.

Alb.- Estás enamorat?

Sil.- Donem per sentat que ho estés.

Alb.- Enamorat de la cambrera!

Sil.- Vet'aquí, vet'aquí la vostra preocupació. Perqué la Paulina es cambrera... Quantas senyo-

ras vols trobar, y de cas de las que figuran més, que ho han sigut...

Mb.- Si, jo 'n conech... Mes comensant aquesta la seva carrera, no tems la rivalitat d'en Fructuós?

Sl.- Ni mica... pero en clavantlo al carrer, está tot llest.

Mb.- A tal punt!

Sl.- Es per dirho... no hi haurá necessitat..¿vols qu'ell s'atreveixi... quant jo la respecto?

Mb.- ¡Fins platónich!

[illegible] ¡Y hi voldria viurer al seu de-

vant... De una firmesa... Es u-
na dona que sab tenir.. y tenirte
à regular distancia. ¿Creurás
que no li parlo sens emoció?...
L'hi dich, Paulina, natural-
ment... no li haig pas de dir
senyora ni donya... donchs no
pots figurarte l'afecte que m
fà, m sembla qu' es una lli-
bertat que m prench. En fi....
m imposa, y si ella mateixa
no se n'adona del amor que
m'ha inspirat, estich persua-
dit de que no gosaré dirli en
tots los dias de la meva

vida.

Ml.- Axò es serio: digas qu'estás enamorat com..

Sil.- Com un estúpit, no busquis mes.

Ml.- Si tu ho vols... Donchs 'l cor no es mort y sepultat com deyas?

Sil.- No, durmia.

Ml.- Ha tardat á despertarse.

Sil.- Tu no n'estás ressentit?

Ml.- De què?

Sil.- De que t' hagi abandonat.

Ml.- No, Silvestre, no.

Sil.- Tanta bellesa m' disculpa

Ml.- Disculpa ilegítima.. dich, de

llegitim no ho es massa.

Ll.- No!

M.- Tu dirás? Un amor á casa teva mateix... Es gravissim, y si l'Ignés arriba á presumirho...

Ll.- No tinguis por. Es confiada, no sospita de res.

M.- De res?

Ll.- Está ben lluny de pensarho. Per la meva part dissimulo y recelo al mateix temps.

M.- Es obrar ab tota prudencia.

Ll.- Soch tonto jo!... Després tinch al meu favor l que l'Ignés

m coneix... ó més bé, ó creu coneixem, y finalment qu'ella no s'ha escapat tampoch de quedar dominada per la Paulina..

Ma- Ma..

Sil- Es tant amable.. tant humil, tant interessant.. Té á l'Ignés fascinada com á mi, lo mateix.

Ma- Digas qu'es una bruixa aquesta cambrera.

Sil- Si, una bruixa de bon género.

Ma- Un ángel sense alas y ab botinas.

Sil- Estich segur, que tu ets incapás

de trahirme.

Ml.– Gracias per la teva confiansa.

Lt.– La tens tota. Yo dissimularé, l'Ignés ni sombra de pensarho y 'l dia que m'atreveixi á declararme...

Ml.– ¿M' ho dirás?

Lt.– ¿Tenim cap secret l'un per l'altre?

(Surt Ignés del seu quarto y deixa la sombrilla sobre de la permenya mentres 's treu 'ls guants.)

=

Escena 8ª

Mateixos. Ignès.

—

Ig.— També vens?

Sil.— Ab vosaltres?.. Mont ancu?

Ig.— L'Albert no t'ha dit?..

Sil.— Ni una paraula.

Ig.— ¿Donchs de que han parlat en tanta estona?

Sil.— Parlavam de tú.

Mt.— De vosté. Deyam..

Sil.— Qu'ets la millor de las senyo-

ras, la mes estimada, la mes digna...

Iz- Ah! sí!

Mt- Yo deya qu'es un paradis la casa en qu'entre marit y muller la confiansa es recíproca.

Ll- Com aquesta. Yo tinch confiansa tu n tens...

Mt (Entre ells)

(Tots dos se n tenen.)

Ll- Un altre al meu lloch sería gelós fins al ridícul.

Mt- Per quin motiu?

Ll- Hi ha de tot en aquest mon. Quants marits vols que ls

faria està inquiets la presencia continua...

Alb.- Parlas per mi?

Sil.- No per ferte càrrechs.. Sò tant poch desconfiat que ni os demano ahont aneu. Si bé que ja ho sé: l'Ignés m'ha dit que anava à viurer à l'Amelia.

Ig.- Y no us acompanyas?

Alb.- Ns abandonas?

Sil.- No tinch ganas de sortir.

Ig.- Et trobas malament?

Sil.- No, no.

(Baix à Albert.)

(Y quedaria per cuidarme.)

Ig.- Si vols alguna cosa no tardarà la Paulina.

Alb.- (Aparentant sorpresa)

Qui diu?

Ig.- Oh! no ho sab? Es un tresor que tenim.

Sil.- (Baix à Albert.)

(Confiansa mutua.)

Alb.- (Baix à Ignes.)

(Sab qu'ell hi està loco?)

Ig.- (Baix y rápid.)

(Si.) Albert!

Alb.- Estich à las sevas ordres.

(Avansen al Alb.)

Sil.- (Aconseguintle y baix)

(Creus qu'ella sospiti?)

Alb.- (Cá! Fuig d'aquí!)

(Se'n van Dyxis y Albert per'l foro. Queda sol Silvestre fregantse les mans de content)

=

Escena 9ª

Silvestre.

=

Es tot una sort tenir la do-
na de tant bona fé, y dispo-

sar: del Albert per allunyar-
la d'aqui, y per distreurla.
Son dugas sorts que ni la
primera y segona del sorteig
de Nadal... Y encare si jo
tenia andacia... andacia...
andacia... y mes andacia..
Mes no'n té tothom que vol.
La tal cambrera m'impo-
sa. Si fos un' altre cualsevol-
si fos la Magdalena... ó bé
la Quiteria.. á las horas.....

=

Escena 10.ª

Silvestre. Quiteria.

=

Quit.- ¿Que te un moment per mí?

Sil.- (Entre ell.)

La Quiteria justament....

Si fos aquesta... ella aviay...

M sembla que m'atreviria...

(Mirantsela de reull.)

No m'imposa gens.

Quit.- (Entre ella.)

(No es de bon esser, parla tot

sol.)

Sil.   (Entre all)

Si ho provés... quin mal ne pot resultar?.. cap.. M'hi ensajaria... y quant menos anava à treuren la esperiencia.

Quit.   (Determinada à marxar.)

Veig qu'està ocupat; ja tornaré.

Sil. No, no estich ocupat. ¿Qué vols?

Quit. Com vosté ha dit que volia per la crema...

Sil.   (treuentli la cassola)

Ah!.. la crema, cremada...

Quit.- Pero si no té temps...

Sil.- ¡Ay!... me'n sobra, y per tu sempre, Quiteria; mes de lo que tu't pensas rejinjolada...

(d'li dona un copet à la galta)

Quit.- Rejinjolada! Que li agafa tot d'un plegat?

Sil.- Tot en un plegat? Tu t'ho creus qu'es aixís, monjeteta tendra?

Quit.- (Admirada.)

¡Ay! ay! Li havian de doná una mirada.

Sil.- Tu't creus que fins are no he vist que tens un cós bufó,

qu'ets aixerida...salada...

Quit. D. Silvestre...

Sil. Salada, com 'l teu cuynar...

Quit. Si sempre tot m'ho troba dols.

Sil. Es per despit; no ho has entès?

Quit. No, ni are tampoch.

Sil. No't toca que 't tiri floretas!

Quit. Si es de 'l seu gust...

Sil. Y tant, Quiteria!... No has endevinat que sino t'hi deixat may de vista, si continuament entrava à la cuyna...

Quit. Oh! es perquè vostè tè aquel natural de volerse per las cosas...

Sil.- T'equivocas!.- Era un 'medit buscat per estar aprop teu!.

(Respirant ab tota satisfacció.)

(Are ja m'hi declarat!)

(Posa la casserola damunt de la taula.)

Quit. Deu tenir ganas de riurers de mi?..

Sil.- No, Quiteria, parlo formal. Y perquè no m poto inspirar una passió?.. Perquè has nascut de classe pobre.-

Quit. Aixó sí que no vol dir res..... una noya es per un rey.

Sil.- Y per un emperador y tot,

Midat l de Russia, s vá casar
ab una cantinera.

Quit. De regiment?

Sil. Di regiment, de tropa de soldats, si, maca... si.

(Vá per abrassarla ella s'aparta)

Quit. Estigui quiet. No sò lo que vos-tè's pensa...

Sil. Que m'hi pensat?...

Quit. No soch una nena, ni vostè té vint anys...

Sil. Quants me'n fás?

Quit. No se li coneix per la cara.

Sil. Vols dir?

Quit. Si fins sembla jove... tant a-

fable...

Lit.- De seriós.

Quit.- Tal com li dich y me'l mi-
ro incapás d'enganyar á nin-
gú.

Lit.- Sent d'aquest modo... tu...
comprens que una noya ai-
xerida y guapa com tu...

Quit. Vamos... calli...

Lit.- No't sofoquis... Tu creus que
podria no serme insensible...

Quit. Jo...

Lit.- Escoltarme... fer cas de mi...
estimarme...

Quit.- Prou, no es cap cosa del altre

mon...

Sil.- No 't pots presumir lo bé que m' has fet... Té, vetaquí cinch duros per las tevas bonas paraulas.

(Dantli una moneda)

Quit. ¿Perquè me 'ls dona?

Perquè 'ls prenguis...

Quit.- (Dent la vergonyosa)

Vosté m' ha dit...

Sil.- (Ja no hi pensaba!).

(Anant á ella.)

Quit. (Dent com qui ó valgués apartar, ensemourers.)

No 's enfadi...

Sil.- (Abrassantlos)

Ay, Quiteria!

Quit.- Ay, D. Silvestre!

Sil.- (Ay, si la Paulina fos com aquesta!)

(Mentres l'abrassa surt Paulina per la porta del foro, ab un paper enrotllat.)

=

Escena 11.ª

Mateixos. Paulina.

=

Pau.– Oh!

Quit.– Ah!

Sil.– (Mosca!)

(Alt y serio á Quiteria donant-li la casserola.)

D'aquest modo s'fá la crema.

Quit. (Mariorsen baixa á Paulina)

(Ha vist?)

Pau.– (Si.)

Quit.– (¿No dirá res?)

Pau.– (No.)

Quit. (Suplicant.)

(Per mort de Deu!)

(Paulina li fá signe que s'esti-

ga tranquila. Quitèria se'n và. Paulina s'acosta à la tauleta des fà un paper à treu los guants y'ls arregla. Silvestre no s'ha mogut.)

=

Escena 12ª

Paulina. Silvestre.

=

Sil_ (Entre ell.)

Ho ha vist. No ho ha vist!

Aquest es 'l quid.

(Pronunciantho à la catalana.)

That is the question... com dihuen 'ls inglesos.. Terrible dubte... atrapat per ella, mes m' hauria estimat serho per la dona... sobre tot hauria tret de casa à la Quiteria, que are serà inaguantable.

(Mirantse dissimuladament à Paulina.):-

Qu' es hermosa! quinas gallas mes monas!... I que hi fà que ho hagi vist millor. aixis ja m coneixerà 'l meu

gust, audacia... audacia... audacia, y mes audacia!

(Se 'n vá á ella decidit mes al ser al costat de la taula s' de-tura.)

M' imposa...

(S'assenta.)

Altre cop ab la agulla!

Pau.- Un hora, despues de sortir... No está aixís en lo programa?

M.- Es veritat, no hi tinch res que dir... está en lo meu programa. (Ja tinch 'l punt.) Hem sofert un oblit, s'ha de

adiciona 'l meu programa.
Hi falta un'hora.. un'hora,
durant la qui..

(S'detura y s'aixeca)

Pan- Vosté diria?
Sil- Durant la qui..(M'imposa..
no tenia be ab l'empleo d'a-
questa hora... pero no goso
á dirli... jo trovaré un altre
punt.)- L'hi ha probat l pas-
setj.º
Pan- Perfectament.
Sil- Ha dut'ls guants?
Pan- Tal com la senyora m'ha dit
Sil- Del sis... Y una maneta-

Pau.– Molt petita.

Sil.– Oh! Vosté no li té menos.– (Aquest es un punt bó.) Y en vosté es doble mèrit, perque es mes alta qu'ella... (Jo no sé si es mes alta ó mes baixa.)

Pau.– (Somrient.) No es cap mèrit. No me las he fetas jo las mans.

(S'asenta, Silvestre s'alsa y diu al pobre.)

Sil.– Desgraciadament!–

Pau Desgraciadament?

Sil.– No, no n'fassi cas. (No dich mes que tonterias.– se m'en

trebarica la llengua y m' aturdeix...) Be fret.

Pau.- No senyor.

Jt.- Ho sento, havia afegit llenya al foch. Sempre n' hi poso y are...

(Va à buscar llenya del cortal de la pennaneyra.)

Pau.- (Somrient.)

Per mi no 's molesti... si es per vosté...

Jt.- (Ab los burrells à la mà)

Diguem qu' es per mi, perque vosté es tant timida que may demana res... y

(alsant y posant ls tisoras à la [illegible])

(Obre tinch l punt.) A que và que tè ls peus glassats?

Lau.- No 'ls hi tinch.

Est.- Prou! Quant 's baixa d'un cotxe s'hi tenen... de segur...
L'hi arreglaré 'l braseret.

(Pren un braseret que hi ha prop de la taula y l'arregla.)

Lau.- L'hi asseguro que no 'l necessito.

Est.- (Gestin)

Bé... diguem qu'es per mi... A n'els seus peuhets jo hi sento fret... (Aquest, aquest es 'l …

gran recurs.) Ahre l' hi colocaré.

(Porta l' braseret en una mà y à l' altre la palita que la deixa sobre la Taula.)

Pau.— Per no desairarlo...

Sil.— Fe 'l que vosté vulgui...

(S' àgenolla als peus de Paulina ab lo braseret à las mans.)

Aquet braseret als seus peus tant bufons, y al mateix temps un cor del qu' ell n' es lo símbol ardent...

Pau.— Deu tenir ganas de riurer de mi.

Ll.— (Deu tenir ganas de riure de mi. com la Quiteria... epacte.. es per desanimar à cualsevol!) No, Paulina, parlo formal. (L'hi dirè lo mateix que à l'altre!)

Pau.— Fassi 'l favor d alsarse.

Ll.— (Seguint agenollat.)

¿Y perquè no'm pot inspirar una passió?

(Alsantse.)

Pau.— L'hi suplico..

Ll.— Perquè ha nascut de classe humil

Pau.— Deixemho à vostè..

Sil. — Una noya es per un rey, per un emperador...

Pau. — No sigui aixís.

Sil. — 'L de Russia 's và casar...

Pau. — Així... ¿no repara?

Sil. — No m'alsaré fins haber estampat en la seva maneta...

Pau. — ¿M pren á mi per la mynera?

Sil. — (Ho ha vist.) No l'hi prench vol callar... jo ab ella... á cos-tó l'estimo...

(S'alsa.)

Pau — D. Silvestre!

Sil. — L'estimo, l'idolatro, y en

que no vulgui...

(Avant à ella.)

Pau.– No!

Sil.– Si!

Pau.– Guardis bè...

Sil.– No hi ha perill...

(Arrivoa al costat d'ella ab los bras-sos oberts y al moment que va per tocarla, Paulina l'hi dona una bofetada y al mateix temps surt Fructuós.)

Pau.– Donchs, tingui!

=

Escena 13a

Mateixos. Fructuós.

=

Irma. Dona!

Pil. Fructuós!

Sil. (Altre vegada atrapat... Oh!)

(Pensantse.)

Sento molt...

Sil. (Posantse la mà á la galta.)

(Més ho sento jo... aquest imbècil qu'entra sense trucar... Per lo... altre no hi fa res... No 'n tindrá may de prin-

cipis.)

(Alt y serio á Fructuós)

'S truca abans d'entrar!

Truc.— (Ab insolencia)

De que 's queixa?... ja s'ha fet.
solsament ab la diferencia
de que per compte de tru-
car jo al entrar, ha trucat
la Paulina.

Sil.— Fructuós!

Truc.— No fassi 'l serio... Ho he vist tot.

(Posantse 'ls dits als ulls.)

Sil.— (Endevant!)

Truc.— Y en contantho á la senyo-
ra...

Sil. (Dallo bé Pepa.)

Paul. (A Ignacio)

Pero no ho contarà.

Sil. (Imitant à Paulino)

No ho contaràs?

Ignac. No diré rès. (Clohent ls llavis.)

Paul. (Allargantli la mà)

Gracias.

Sil. (Allargantli la mà)

Gracias. (Tots encaixen.)

Ignac. Primer de tot perque no vuy donar un disgust à la senyora, ella qu'es tant confiada...

Sil.– Si!...

Irene.– (A Silvestre)

Y després percità á vosté una esplicació, que qui sab com acabaria.

Sil.– Tu vas molt lluny!

Pom.– Massa!

Irene.– Oh! Ja's pot di aquí entre nosaltres.

Sil.– (Ja som tots uns. aixó marxa.)

Irene.– Il meu silenci...

Sil.– I paga... Té.

(Donantli una dobleta)

Irene.– Cinch duros.. Quasi es de franch.

Lit.— Just, arruhinam.

(Butxaquejant.)

Nó'n porto mes.

(A Paulina.)

Vosté'm permeterà igualment.
Paulina.

Pau. (Altiva)

Que's figura...

Lit.— Dispensim de tot... he obrat
molt à la lleugera — (Debia pre-
pararho... l'hi regalaré 'l
meu retrato... just...)

Pau.— Ho dono per olvidat men-
tres d'aquí 'n endevant
'm tingui 'l respecte que 'm

mereixo...

Ll.- Si, si. (Respectuós ab ella, familiar ab aquest, y sensible ab la Quiteria... No pot pas anar millor... m'hi lluhit com hi ha mon!...)

(Tot aquest apart l'home dil avansen pe'l foro)

=

Escena 14ª

Fructuós. Paulina.

=

True– (al Paulino que assentat y torna a

cosir.)

En el fondo es un bon home.

Pau– Per lo tant... qui ó podia creurer...

True– Oh! no. era aixis.. s'hi ha tornat desde que vosté es aqui.

Pau– I planyo. treball perdut, jo no tolero que'm faltin..

Alb– (De dins)

Tructuós!

True– (al Paulino)

Es D. Albert.

=

Escena 15ª

Mateixos. Albert.

=

Alb. (Apart entrant)

(Ah!... aqui Paulina...)

(Al Tructuós)

La senyora s'ha deixat la sombrilla, m'espera ab la seva germana... No sabs ahont la acostuma posar?

Truc. Aqui no se la deixa may.

Alb. Buscala perqui no's tingui

d'esperar.

(Paulina s'alsa y busca per la escena igualment que Fructuós y Albert, cadasqú pe'l seu cantó.)

Sento molt Paulina la molestia que l' hi ocasiona...
(Es lo mes preciós.. ehh!.. la sombrilla..)

(Veyentla sobre de la xemeneya, l'agafa y se la amaga detrás y diu à Fructuós)

Vejas mira à dins del seu quarto potser... qui sab...

(Fructuós entra al quarto)

(Sol, tot sol ab ella... ¡ab quin

pretext comenso?...) Ah!

(S'arrenca un botó dels guants.)

Bó!

Pau.— Qu'es?

Alb.— Rés, 'l botó que m'ha saltat...

'l botó del guant... ¿si vosté,

Paulina, volgués?

Pau.— De molt bona gana.

(Disposantse á cusirlo)

Alb.— Que m'tinch de treure 'l

guant? ¿Es absolutament

precís?

Pau.— No hi ha necessitat... es co-

sit ab un segon.

Alb.— Ab un segon?... ay... jo vol-

dria que tinguesin vint botons cada guant, y que 'ls hagués perdut tots quaranta...

Jerec.— (Sortint)

No la trobo en lloch.

Mt.— Es bona estranyesa... ay... la tenia à la mà y no la veyà.

(Ensenyantla)

Jisò lo mes distret...

Paul. Ya està.

Mt.— Gracias, Paulina.

(Paulina s'assenta y torna à cosir. Jeroni arregla 'ls mobles, entra

Silvestre.)

=

Escena 16ª

Mateixos. Silvestre.

=

Sil.- Tu aquí? Y l'Agnès?

Ml.- Es à casa sa germana; s'havia deixat la sombrilla....

Sil.- L'has trobada?

Ml.- Sí.

Sil.- Doncs, vés: no la fassis esperar.

Alb. — No. (Y com... te và?)

(Baix y senyalant à Paulina.)

Sil. — Es una virtut... ja t'ho contaré tot. (Menos la bofetada.)

(Continuant parlant baix. Irenetas que và y ve arreglant los mobles diu també baix à Paulina.)

Irene (Es molt franch D. Albert.)

Pau. (Y guapo. Es rich?)

Irene (Ja ho crech.)

Pau. (Quants anys té?)

Irene (Ell diu trenta.)

Pau. (Se 'n descuida cinch de dida.)

Joan (Com era tant petit.)

Pau (No se'n recorda.)

Joan (Bé. Trenta cinch.)

Pau (La mes bona edat.)

(Quitèria entra pe'l fondo ab la cassola á la una mà, y á l'altre, una cullera grossa de fusta.)

Quit. S'ha fumàt la vema.

(Se'n vá atabalat, trontollant vá de l'una á l'altre part, arreglant mobles.)

(Una mica fosca la escena perquè sigui de nits etc)

=

Escena 12ª

Paulina. Quiteria. Silves-
tre. y Fructuós.

=

(Aquest arreglant)

Sil.- Malt llamp! Donchs que has
fet?-

Quit.- La culpa es de vosté!

Sil.- (Veyám si m' renyará.)

Quit.- M'ha dit remena..

Sil.- Voltant!

Quit. Voltant!

(Agafa la escarola y entra.)

fentlo)

Aixís...

Quit. No m'ho ha dit.

Sil. (Cridant)

¡Que sí!

Quit. (Cridant mes qu'ell.)

¡Que no!

Sil. (Crit atronador.)

Quiteria!

Quit. (Parlant baix y al auditori)

(Deu ser perqué hi ha aquestos que crida d'aquest modo.)

Sil. (¡Ira de Déu!)

(Baix á ella)

(No cridaré, calla...)

(Alt y estantli de dir)

No t'ho habia dit que vene-
nessis voltant... es meva la cul-
pa... Mes pot arreglarse...
la tornas al foch...

Quit. Vingui vostè à posarli.

Sil. No tinch temps.

Grac. Jo 'l pren.

Sil. (Hi tret la vifa!)

Quit. L'espero à la cuina?

Sil. Si.

Quit. Desseguida.

Sil. Bueno.

Quit. (Son aprop de las tres.. si quant
tocan no ha vingut...)

(Baix'lo dos.)

Sil.- (Que m passarà?)

Quit.- (No soch una nena, ja ho sab.
y si l'atrapo ab la cambre-
ra hi haurà un sarau...)

Sil.- Quiteria!

Quit. (Amenassadora.)
(Que no l'hi atrapi.)

(Se'n và.)

Sil.- (La cosa s'adova!)

=

(Quiteria ha marxat recelosa de Silvestre per la dreta segon terme.)

(Silvestre se la mira mitj espantat.)

Escena 18ª

Paulina. Fructuós. Silvestre y Magdalena (luego)

=

(Anirà'l (Mipó) ì và posant molt malament!.. Vet aquí una bofetada que sense las dos dobletas m'ha costat molt cara.. De quatre que'n tenia de servey, estich á mercè de Tres.. Afortunadament m' queda la Magdalena.)

Ma– (Sortint)

Senyor!

Sil– ¿Qué?

Ma– L sastre que li porta roba.

Sil– No estich per ell!

Ma– Yo menos.

Sil– Magdalena, ves, digas que te la donguí.

Ma– Vagi vosté.

Sil– Com s'entent! No m'agrada aquest posat!...

Ma– (Baix)

(Com no tinch 'l de la Quiteria.)

Sil– (Ya l'hi ha dit.)

Ma– ¿Que ve á buscar la roba, si ó

no?

El.— (Humil.)

Ves, demana al sastre que s' esperi... jo 't demano que l' hi demanis ...y té, per la modestia d'aquet favor.

(Donantli una dobleta)

Ella— Oh! Sent d'aquet modo.... vosté no pot estimar á tothom, pero tothom pot estimarlo á vosté.

(Se'n vá pe'l fro)

=

Escena última

Paulina. Fructuós. Silvestre luego. Quiteria després. Madalena.

I

Sil.- Si, si, tothom m'estimarà mentres vagin rajant dobletas. L'hi feta bona.- me'n costa un altre, y tots quatre 'ls tinch sublevats... no m queda prestigi ni autoritat.

(Tocan las tres.)

Ah, las tres... y la Quiteria...

Quit. (Desde la porta ab la cassola y la cullera á las mans.)

Que feu? El foch se passa.

Sil. (Corrent cap á ella.)

Vinch.

(Aixís que arriba á la porta, surt Magdalena pe'l foro, rápit y carregada de roba.)

Mag. Tinch la roba pero'l sastre s' impacienta pe'l compte.

Sil. Vaig.

(Corra cap al foro aixís que surt la Paulina 'l vidu.)

Pau. D. Silvestre, ¡l braseret!

(Vá á buscarlo y li posa als peus)

Sil.- Tingui!

(Mentres 'l colloca tot rapidament Fructuós qu'està arreglant l'foch de la xemeneya 'l crida ab veu de mando.)

Fruc.- La paleta D. Silvestre.

Sil.- (Agafantla de sobre la taula y donantli.)

Té!...

(Mentres s'ajup per donarla á Fructuós que arregla 'l foch entra á ell Quitèria y l'atura cap al mitj de l'escenari.)

Quit.- Qu'hem de jugar?.. á dins de

la cuina!..

(Passantli la casserola á la mà.)

Sil.- (Compungit y ab la casserola)

Bé! Endavant!

(Magdalena l'estira per l'altre bras de la rata y espallers fentlo seguir cap al pro tirantli la rata al damunt.)

Ma. A pagá el sastre!..

Sil.- (Ab la rata y la casserola.)

Bé! Bé! Vagi seguint la broma.

Pau (Ab lo braseret á la mà)

No hi ha foch... arrégliuho.

(L'hi posa á les mans)

Sil.- Molt bé.. Hi faltava la torna.

Fruc. (clavantlo ab la paleta)

La paleta perquè no's cremi.

(d'lo posa sobre 'ls brasos y l'hi queda dreta)

Sil. (Compungit)

Ecce-homo! Mireume bé!..

Quit. (Veyent que no's mou y estranyat)

D. Silvestre!

Ma. (Igual)

D. Silvestre!

Pau. (Idem)

D. Silvestre!

Fruc. (Idem)

D. Silvestre!

(Silvestre deixa caure abatut en.

una cadira en mitj del escenari.)

Sil. — Ah està bé, molt bé, rebé!

(Tots quatre 'l voltan importunantlo.)

Fi del acte segon.

—

Comedia en tres actes

y en prosa

per

LA CAMBRERA.

Rosendo Arús Arderiu

Acte tercer.

LA CAMBRERA.

—

BIBLIOTECA CENTRAL BARCELONA

Acte tercer

1885.

Acte tercer.

=

La mateixa decoració.

=

Escena 1a

Magdalena. Paulina - Fructuós.
Quiteria.

=

(Magdalena assentada en una butaca à la dreta. Quitèria en un altre à l'esquerra. Paulina prop del vetllador. Ignaci assentat al mitj gronxantse en un balanci. Sobre la taula hi haurà un plumero.)

Quit. De veritat los amos son una pesta.

Ignac. Val mes un de nosaltres que tots los amos plegats.

(Campaneta al menjador.)

Quit. La col y flor...

Ignac. Es dolsa.

(S'alsa y se'n va.)

Quit. Are tot ho faig salat, à n'el senyor li agrada.

Mar. (acostantse à Paulina)

Qui la ha ensenyada tant bé.

Quit. Si sembla ensenyada per las monjas de Lloret.

Mar. De Loreto, volen dir.

Quit. Vaya una diferencia!

(A Paulina)

Mes lo que vosté sab, aixó de tenir mónita per tractar ab los amos, no ho ensenyan las monjas. Deu haberho aprés ab los Mitres.

Pau. No, en la vida. La meva po-

bre mare..–

Ma.– Va cometre una falta.–

Jaum.– Ja n'estant enteradas..

Pau.– Y ab bon criteri va volguer preservarmen à mi. d'hi dech admirables consells qu'eran l fruit de la seva esperiencia!.. guardà l cor, ser virtuosa, anar sempre per bon camí y no escoltà may als amos..

Grue.– (Que ha sortit y s'ha colocat al seu detràs, apoyantse en la taula.)

A menos que l'amo no mes tinga uns trenta cinch anys.

Siga rich...

Pau- (ctorbant)
Y ab completa indepencia, si vol, per casarse ab la seva cambrera.

Irena- Fora treurer la risa.

Quit. Tira peixet que la sab llarga!

Ma- Creu que pot succehir...

Irene- Perqué no? Per ell fora'l millor pensament.

Quit- Ben segur; trovaria una noya jove...

Ma- Bonica... instruida...

Pau- Y lo principal que'l faria ditpos. jo'l hi asseguro. Regonegula

eternament per haberme ele-
vat fins à ell, sols procuraria
en vinçanhel en firme dig-
ne del apreci que li hauria
meresçut, rodejantlo del cariñ-
yós afecte tranquil y pur, qui
es l'unich, sòlit, y l' mes du-
rable....

Irne. Es de marit y muller.

Quit. Ay, si la mare ni hagués
ensinestrat com à vostè ....
no faria platillos, ni estofat.
ni...

(Campaneta al menjador.)

Irne. Tàli... no m donan ni sosse-

go,

(A Quiteria)

Are crema?

Quit. No; desde lo d'ahir, D. Silves-
tre, no 'n vol sentir ni par-
lar de crema.

Juan (Acuantsen.)

Jà! jà!.. vos hi desfeu are pe
'l senyor!..

Quit. No 's ho mereix; tot ahir la
tarde ni avuy que no 'm
mira la cara.

Pau. (Somrient.)

No hi pert gran cosa, cre-
guin á mi

Quit. (A Magdalena qu'està pensativa.)

En que pensas?

Ma. Ab D. Albert.

Quit. Deu te'l torni.

Ma. Perquè?

Quit. Has fet tart, noya. No mes
hi ha que una llebra, son
dos cassadors, y aquella

(Senyalant à Paulina)

tira mes dret que tu.

(Se 'n ván Magdalena y Quiteria.
Queda Paulina, s'alsa, s'treu u-
na carta de la butxaca, s'asse-
gura de que està sola, torna à
assentarse a la butaca y llegeix.)

=

Escena 2ª

Paulina sola.

=

Pau. (llegint.)

" Se'ns espia à tots dos. No po-
guent parlarli, m' determi-
no à escriurerli. Tinch pis
parat y busco una cambre-
ra.. ¿Vol serho vostè? Si diu
que si, l' hi accepto desd'ara
totas las condicions què's

digui imposarme. L'hi do-
naré la clau, s'en anirá d'
aquí y s'instalará en la me-
va nova habitació esperant
jo per reunirmhi á que
recobri ma llibertat, sustra-
yentme de la odiosa esclavi-
tut ab que 'm veié aquesta
familia." Una carta, la se-
gona, que hi trovat aquest
dematí, dins de la panere-
ta... La ocasió se 'm presen-
ta y dech aprofitarla... enca-
ra hi soch á temps. Venen...

(S'amaga la carta y agafa 'l plu-

mers de sobre la taula. Surt del men_
jador Silvestre, y poch despues Ignés.)

=

Escena 3.ª

Paulina. Silvestre. luego Ignés.

=

Sil.– Així.. així.. are ab 'l plumero..
Pau.– Trech la pols.
Sil.– Deixi.. deixi.. No 's fatiga prou
cosint.

(L'hi pren 'l plumero)

Aixó es cosa de la Magdale-
na, d'en Fructuós ó meva.

(Ell espolsa. Surt Ignis y diu des-
de la porta del menjador.)

Ig.— No tardi, se l'hi refredaria
com de costum.— El café.

(Entrant en escena.)

Pau.— Vaig!

Sil.— Vosté no. La senyora's creya
que'n Fructuós era aquí.

Pau— També puch jo anarhi.

Sil.— No s'molesti.

Ig.— (Seria.)
Si, basta que avisi á Fructuós.

Pau.— (Anantsen)

Senyá Iguès te la migranya

=

Escena 4ª

Silvestre. Iguès.

=

Sil.- Al últim en aquesta casa
ella farà la feyna de tothom.
Ig.- No tant, no tant..
Sil.- ¿No l'hi atrapada espolsant?
Ig.- Per aixó se la paga.
Sil.- Per espolsar?

Ig.— Per fer 'l que convinga.

Sil.— (Sorpresa)

Vols dir?

Ig.— Y massa ben pagada..

Sil.— Ah! (No sé que li ha agafat desde ahir en contra d'ella.)

Ig.— (Si ho sabia de cert que l'Albert ha parlat ab aquesta gata moixa..)

Sil.— Serà que sospita que jo ab ella...)

(Entra Fructuós ab 'l café. 'l deixa sobre la taula y 's retira)

Ah!.. Aquí tenim 'l café!..

Ig.— Voldria que 'm diguesois que ja

tant de temps à dalt.

(omplint tres tassas)

Sil.- Qui?

Ig.- L'Albert.

Sil.- Ah!... L'Albert.. ja comensa à car-
regar... No 'm sabria pas greu
que 'ns deixés respirar una mica...

Ig.- (assentantse à la dreta.)
L cafè no li agrada fret...

Sil.- Donchs que no 'l deixi refredar.
Tot ell va plè de manias a-
quest pimple...

Ig.- Tu ets qui l'ha mal acostu-
mat.

Sil.- Som tots dos. Ha arrivat à

un extrem insoportable à força de tantas exigencias... ¿Has vist quin mal modo perque la col y flor era salada? A mi m' agrada tot salat.... Fins are la Quiteria ha cuynat dols... per ell... per da gust... al senyoret... y jo l'amo, ni menos badaba boca... que siga prudent que fassi 'l mateix... Hi habia poca sal me n'hi tiraba, per ell n'hi ha massa, que n' tregui.. y després per acabar, si 'l tracte d'aqui casa no li agrada,

ben llibre es de deixarlo.....

que se 'n vagi... per mi. favor.

(Ignis s'aixeca y se 'n và al tubo)

Sil.- Ahont vas?

Ig.- A cridarlo.

Sil.- Acabarás per serli molesta.

(Avantse)

Ig.- Oh!...

(Deixant 'l tubo)

Sil.- No, no, cridal: cridal tu ma-
teixa, no m' enfadaré. (Potsé à
copia de amohinarlo 'l decidirém
anarsen.)

(Ell agafa 'l tubo)

Bó! Altre vegada embussat.

Ig.— (Ah! l guip!)

(Deixant l tub.)

Ho celebro, aixís ell no 'n podrà cridar.

Ig.— (Desfullant-hi al tub.)

No t'ho prenguis d'aquest modo, vuy saber... Un guip... un

(Traient-lo)

Sil.— Un guip?

Ig.— (Traient-ne un altre)

Dos!

Sil.— (Veyent que 'n treu un altre)

Tres! Ls tres que antes d'ahir 's van perdrer...

(Ls pren de l'Ignasi que 'ls hi dona)

Ig.- (Cridant pe'l tubo)

Albert!!

(Escoltant.)

Ja baixa, acaba una carta.

(Parlant pe'l tubo.)

¿Aqui escriu?

(Escoltant.)

A un amich.

Sil.- ¿Que se t'en dona?

Ig.- (Anant á la taula y tocant la testa d' Albert.)

Res.- L té fret com un gel.

Sil.- ¡Que l'hi tinga! Perqué no escu-

lleix un altre hora per escriure..

Is grans negocis que té.

Sg.- Estás injust: no s'ho mereix.

(Entra al menjador queda Silvestre sol y passejantse.)

=

Escena 5ª

Silvestre.

=

Estich injust, no s'ho mereix.
jo no sé... pero no tinch pas
d' anarli á dir que penso
mal de l' Albert respecte á Lau-

lina... Deu fassi que m'e-
quivoqui, pero 'm sembla qu'ell
no se 'n porta com amich....
Veig que roda molt per a-
qui... No es natural ni vero-
simil que á cada moment se
l'hi descusin 'ls botons de
'ls guants... Oh! y are hi a-
tino. 'Ls seria tant fácil
comunicarse per aqui....

(Pe'l tubo.)

á las mevas barbas.

(Hi fica 'ls tres quiqus que mene 'l a la
mà.)

Per espavilat que 'n vinga un

altre... 'l qu' es á mi 'l que vulgui plantarmela la bleda, ja cal que vinga ben esmolat...

(Acabant de ficar ls guixos al tubo)

Are que 's comuniquin.

(Entra Albert per 'l foro y s'acosta á la taula despres d'haber deixat lo sombrero al penjador del fondo.)

=

Escena 6ª

Silvestre. Albert.

=

Mb.— (Distret sense reparar en Silvestre.)

Faltant resposta, "bona resposta s'acostuma à dir... sent jo d'aquest parer he tornat à escriurer... 'm sembla que faréu carrera...

(Veyent à Silvestre.)

Holà! L'Ignés no es aquí?

Sil.— (Sech.)

No.

Mb.— (Per ell.)

(M sembla que no 'm espera en lloch.)

Sil- Ha sortit.

Mb- (Content.)

Bè.

Sil- (Notant la seva alegria.)

Pero vé desseguida.

Mb- (Ja la sentirém perque no hi anat á Sant Jaume.)

Vols fer unas quantas carambolas? Te'n dono...

Sil- No'm distreu.

Mb- Estás enfadat perque sempre surto, prometo desd'ara no deixarte més.

Sil- (Si.) No es per aixó, tinch d'anármen.

Alb- Vindrà ab tú.

Sil- Gracias... per poder dir á l.
Ygnés qu'es per culpa meva
si te de sortir sola. Com ahi.
no te 'n recordas? Tenias de
se aquí á las tres per acom-
panyarla, y vas compareixer á
las set. "L'hi esperat." ella 't va
dir, y tu: "ho sento moltíssim,
mes la culpa es d'en Silvestre
que no m 'ha deixat ni un
minut". y tu 'm feyas sig-
nos perque jo no 't desen-
bris. Mes jo que no sò tant
tonto com t'has cregut, sen-

se fer cas de la teva mira...
vull dir mimica, vaig po-
sar 'ls dits á la llaga, can-
tant de plá, y vaig dir la ve-
ritat ... que no 't bia vist en tot
lo sant dia... No hi pensis
que 't siga cómplice ... arreglat,
no hi contis ab mi.

Ab.- (Decididament m abandona. no
'm queda esperansa....) Sent ai-
xis no voldrás dir á l' Ignés...
que t'hi acompanyat aquest de-
matí á casa 'l teu notari?

Ll.- No!

Ab.- No?

Sil.- I perquè aquesta mentida?

Alb.- Perquè m'hi oblidat un encàrrech que m'ha fet.

Sil.- T' tornas molt desmemoriat..

— Que ho fà?

Alb. No ho sé

Sil.- (Malicia)

No ho sabs?

Alb. T'ho juro.

Sil.- No juris en và. Es un precepte de la doctrina.

(Surt Ignís del menjador ab la escalfeta d'esprit de vi, està encesa arriba à la taula y posa la cafetera.)

Escena 7ª

Mateixos. Ignés.

=

Ig.— (Per la escalfeta)

En lloch la trobaba.

Ma.— May me perdonaré la molestia que li causo...

Sil.— (Apart encontrantse d'espatlla.)

(Escálfali 'l café; vaya uns cumpliments mes ridiculs...)

Ig.— (Baix á Silvestre)

(Parla baix, 't pot sentir...)

Sil.— (Entre dents)

(Tant se me'n dona.)

Iz.- (Baix à Albert.)

(No's mogui.)

Alb.- (Ho esperaba.)

(Entre ell)

Iz.- ¿No jugan à billar?

Sil.- No... no tinch temps... Haig d'anà à casa 'l meu notari.

(Consegüentho molt)

Perquè aquest dematí no hi anat.

(Apart mirantse à Albert al arriver)

(Alsa. te. espavilat.)

(Surt pe'l fons - Albert ven à la

dreta de la taula. Ignés á la esquerra.)

=

Escena 8.a

Albert. Ignés.

=

Alb- (Entre ell.)

(No m'escapo.)

Ig- (Posantli suau á la terra y ~~ga~~ tocantli l'espá.)

Albert, ~~voste~~ m'enganya.

Mb.– Si 's pogués parlar..

Ig.– M'enganya..

Mb.– En que funda la acusació?

Ig.– Aquest dematí també en va l'hi esperat.

Ml.– M'esplicaré.

Ig.– Escusas...

Mb.– No, la veritat. Es... (Que m mori si sé que vaig à dirli.) Ignis, tinch un remordiment.

Ig.– Vosté!

Ml.– Yo, parlo tal com sento, u Silvestre m'es amich!..

Ig.– Ja no.

Mb.– Permeti, que u dubti.

Ig.— No ha notat del modo que li parlaba aquí, ave mateix?

Ma. No m' hi he fixat... ¿Y á qué vindria aquesta ruptura?

Ig.— Té un recel.

Ma. Ell!...

Ig.— De 'l que jo també n' participo.

(Entra Paulina pe 'l foro)

=

Escena 9a

Mateixos — Paulina. entrant y sortint.)

=

Pau.– (Del mitj de la escena)

M' ha dit que li cosis 'l vestit
blau ... ahont 'l trovaré?

Ig.– Al armari del meu quarto.
No tindria que preguntarho...

Pau.– No ho sabia..

Ig.– Basta!

(Indicantli que se'n vagi)

Pau.– (Surt la migranya.)

(Entra al quarto d'Ignés. Albert
dissimuladament se la mira. Ignés s'
alsa y agafa vivament 'l bras de D.
Albert à n'el que assí li em la

Ig.– ¿Jurarà que no l'estima?

Alb.– A qui?

Ig.– A Paulina.

Alb.– Yo?

Ig.– Ho veu? No s'atreveix à jurarho.

Alb.– ¿Que no m'atreveixo?... Ja hu juro.– Uy!–

(Al dirho acosta la mà sobre l'flam de l'espelmeta.)

Ig.– Gracias, Albert; ja estich tranquila.

Alb.– (Aparte per la mà.)

(Yo cremat...)

(Apaga l'flam i alsa y va aprop de l'Ignès.)

Perquè aquesta desconfiansa?

Iga- No sé per ventura?.. Es tant gua-
pá.-

Ma- No m'hi pres la pena de mi-
rarho.

Iga- Mal que m pesi, ho es... y una
cambrera es tant càndida, s'escol-
ta lo que li dihuen... s'ho creu-

Ma- Aquesta, no.

Iga- Com ho sab?

Mb- Ho sé... sé algunas cosetas.. que
confidencialment m'ha contat'n
Silvestre...

Iga- M'ha enganyat, no m'el cre-
ya aixís...

Alb. Oh! y si la seva imprudencia,
es una insigne torpesa... ¿que no
te miralls? Es lleig... d'edat...
sens una bona circumstancia
per seduhir... Ella se'n burla... y...

(Torna á sortir Paulina.)

Ig.- Altre vegada!... Qué?

Pau.- No tinch seda del color del vestit.

Ig.- Fassin aná á comprar.

Pau.- Está bé.

Ig.- Y enduguissen aixó.

(Se'l servey de'l café. Paulina treu las
tassas y cafetera, l'Albert fa un ademan per ajudarla, mes se detura á

una mirada d' Agnés, Paulina se 'n vá al menjador, emportantsen lo que ha tret de la taula.)

Alb.- (Es la segona vegada que Paulina m' arreplega, acabará per no tenirme confiansa.)

Ag.- Estich certa que 'ns espia.

Alb.- Vol dir?

Ag.- N' Silvestre ha comés la imprudencia de ferla estar al costat del menjador... A veurer...

(Vá poch á poch á la porta del menjador, y entra á dins. Queda Albert sol.)

Alb.- Es precis posarhi terme, deu

acabarse... Ella baix pena de ruptura definitiva, m'ha privat de tornarli á parlar de la clau.. Ruptura definitiva es'l meu caball de batalla... N'hi parlaré, y l'hi dono; sino la pren... que no la pendrá.. quedo libre.. Bona idea.

(Torna á sortir Ignasi.)

Ig.– Està cosint.

Mb.– ¿Sàpis estém sols..

Ig.– (Acercant)

Si, mes temo á cada punt...

Mb.– Vosté tem, y ab rahó.. perquè aquí á casa seva, en aquesta

sala oberta... ab quatre criats que poden entrar impensadament, sense parlar d'en Silvestre... es compromés en gran manera... y jo m guardaria prou de communicarli lo que m'es precis ferli present... mentres que à casa meva sense cap temor, ni dà llochi à necias murmuracions... Precisament porto la clau.

(Se la treu de la butxaca y li allarga.)

(No la pendria.)

Ig. — Ah! nò, no.

Alb.- A que l'escrupol... Res poden reprocharli á vosté ni á mi. Escudillers..

Ig.- Escudillers..

Alb.- Vuitanta nou.

Ig.- Cometeria una falta.

Alb.- No.

Ig.- Si. Y quant mes ho reflexiono..

Alb.- No te que reflexionar... y jo no li proposaria si tingués de redundar en perjudici del seu nom.

(Ignis sens mirarsel allarga la mà per pendrer la clau, però's repensa y no la pren. Albert sorprès al veurer

que và à pendrerla al principi y luego
content al veure que retira la mà.)

(La pren..) Ah!.. no!.-

Ig.- Impossible!.. Si vol sortirem
ab tots dos...

Mt.- Es pitjor, senyora; la gent mur-
mura... Aquí la poso.

(Posantla sobre la taula.)

Ig.- Es inútil, no!

Mt.- Si! D'aquí deu minuts serè à
casa, si vostè no hi es, tot s'ha
acabat, no'n vendrà may més.
(No la pendrà.)

(Se'n và cap à la porta del men-
jador y mira à dins)

Sg.— (Diu que sent ab perjudici del meu nom, no m'ho diria... m'ha de fer present... no sé... tal volta alguna cosa de Paulina... Ah!... no vacilo.)

(Agafa la clau y entra precipitadament al seu quarto. Albert al veurer-ho s'adelanta.)

=

Escena 10ª

Albert. luego Paulina.

=

Alb.— Per fi se n' anat, quedo libre

(Al ser á la taula y veyent que no hi ha la clau.)

No... la ha presa... Aixó será la perdua de Paulina... Que ho siga, tant millor... Era una aventura, que'm podia portar lluny... molt mes lluny evidentment del que jo hauria volgut.

(Va al foro y pren lo sombrero per marxar, al mateix temps surt Paulina.)

Tot consumat. no te remey!
Anemhi.

(S'posa 'l sombrero vá á sortir y veu á Paulina)

Paulina!

Pau- Vá á sortir, D. Albert?

Alb- Si, 'm convé.

Pau- Es tart?

Alb- Molt... y ho sento..

Pau- També jo.

Alb- Vosté?

Pau- Si, volia demanarli una entrevista.

Alb- Estich á las sevas ordres..

Pau- Donchs are mateix.

Alb.- Si, l'ocasió es oportuna y rara..
en Silvestre ha sortit...

Tan.- Igual que la senyora.

Alb.- Podem parlar librement per la
primera vegada.

Tan.- Ya veu que las circumstancias
son favorables...

Alb.- A tot serho... es à dir si jo no
tingués d'anarmen-

Tan.- No l'entretinch si tanta pres-
sa té..

Alb.- Oh! ben segur.- mes no voldria
tampoch deixá escapá aquesta
ocasió..

Tan.- Clara, vosté ho ha dit.

Alb.- Unica... No, no ho voldria.
(Y l'Ignés que ja ha sortit...
Anantlhi depressa... si... ab...
quatre salts...)

Pau.- (Vacila.)

Alb.- Será llarga la entrevista?

Pau.- Cinch minuts... crech sufi-
cient...

Alb.- (Si m quedo y no m' espera...
mes renuncia á n' aquesta.
Cap ahont me determino!
Es un incert...)

Pau.- (S quedará.)

Alb.- (S' esperará y si hi vaig cor-
rents!...) L'escolto, Paulina.

(S'assenta indicant una cadira à Paulina y aquesta hi seu.)

Pau.– Vosté m'ha escrit...

Mb.– Dos vegadas.

Pau.– Acabo de rebre la segona carta.

Mb.– Dins de la panereta!

Pau.– L'he llegida...

Mb.– Se sembla à la primera.

Pau.– Es igual.

Mb.– Igual, no: hi ha anyadit qu' aceptarà quantas condicions hi imposi.

Pau.– Cabalment es aquesta la objecció que tinch de ferli.

Mb.– Troba qu'es la proposició...?

Pau- Ofensiva.

Mb- Ha dit?

Pau- Ofensiva.

Mb- Ja ho havia entès. Poch concre-
ta...

Pau- Massa.

Mb- (Admirat)
Si no fixa...

Pau- Precisament deu fixarse..

Mb- May me perdonaria...

Pau- Ni jo, de no obrar com dech.

Mb- (Quina xicota!)

Pau- Aquí tinch dotze duros..

Mb- Una miseria!

Pau Tot lo que'm puch permètrer,

es de que m'aumenti...

Mb. — A lo que vulgui.

Van. — No, á setse.

Mb. — No més?.. trobo...

Van. — Es lo just. Á mi está bé?

Mb. — Siga.

Van. — Ja tenim un punt resolt.

Mb. — Y dada aquesta condició, vosté acepta las demés?

Van. — Perque no?

Mb. — Natural, perqué no? (Es ingenua com ella sola, y si l'altre no m'esperés...)

(Mbsentu)

N' parlarem ab més calma.

(S dispsa à sortir.)

Pau.– Dispensi, voldria acabar ara.

Mb.– (Diable!... Ja no m'hi val ni'l corre..) Segueixi.

(S'assenta.)

Pau.– No es exigencia, es perque dintre un hora 'l mes llarch, me trovaré sense casa.

Mb.– ¿S despedeix avuy d'aquí?

Pau.– Tant prompte com arribi la senyora; aixís ja 'm farà l'obsequi de donarme la clau..

Mb.– (Confós y entre dents)

(Bon negoci!)

Pau.– (Trayentse una carta de la butxaca)

Ho diu la seva carta.

Alb.– (Com ho faig?.. no puch dirli que la tenen... qu'es à las mans de.. y quinas mans.. de segur que en aquesta hora lo millor de casa..)

Pan.– Me la dona?

Alb.– Si, desseguida.

(Rutenquinyant)

Ay... ay...

Pan.– No la troba?..

Alb.– Si que m'estranya....

Pan.– Si l'hi tenia...

Alb.– Vaya.. Ah! no: es à dalt..

(Simulant que hi atina)

Pau- A dalt?

Alb- A sobre la taula.

Pau- Sobre la taula?

Alb- Vaig á buscarla...

(Avantsen al fro)

Pau- No's molesti, hi aniré jo.

Alb- Cá! Baixo desseguida.

(Donant un pas en direcció á la porta)

Pau- (Deteninllo)

S. Albert, fá molt mal de no tenirme confiansa.

Alb- (Pasmat.)

Que no n'hi tinch!

Pau- No.

Alb- Qué motiva la seva presun-

Oió!

Pau.- Vosté vol sortir per anar ahont no m' ho ha dit, si bé que no ho ignoro.

Mb.- (Anant á Mb.) ¡Ns escoltaba!

Pau.- No era necessari!

Mb.- Vosté ha entrat dos vegadas aquí, y tant oportunament!

Pau.- Era dificil concebir la oportunitat d' entrarhi?..

Mb.- L'hi seré franch, Paulina. Confessió per confessió... Perque ha entrat?..

Pau.- En bé de vosté.

Alb.- Ab aquest objecte!

Pau.- Volia impedirli la falta irreparable qu'estaba á punt de cometrer.

Alb.- Y los cinch minuts que m'ha demanat d'entrevista?-

Pau.- Per lo mateix.- Ja fa mes d'un quart que parlém. Are no 'l molesto mes, pot sortir... Conech á la senyora, ab lo génit que té, no l'hi trobará.

Alb.- Paulina, s'ha divertit ab mi.

Pau.- No, l'hi juro per la memoria de la meva mare...

Alb.- Pues...

Pau. L' hi repeteixo, ha sigut per salvarlo

Alb. No la comprench.

Pau Vosté es honrat... apelo al seu bon cor... ¿Trova que es leal 'l fer traició á la confiansa del seu amich? Estrényeli sas mans francas ab la dreta, y allargar d' amagat l' esquerra á la seva esposa?... ¿No es salvarlo tréurel d' un camí aixi que 'l conduiria á l' infamia?

Alb. Com? qué?... veritat?.. Es ab aquesta idea que... Ah! Paulina... vosté m' ha ensen-

yat 'l meu deber.. M'evita 'l
remordiment que á no tardar
habia de sentir... Quant li a-
graheixo!...

Pau- No m' té rencor?.. Quant l'hi
dech tant d'agrahiment

Alb- Rencor? Quant l'hi dech tant
d'agrahiment.. Tots aqui
deurian benehirla... Jo.. en
Silvestre, l'Agnés..

Pau- (Somrient.)
Oh!.. ella..

Alb- Si, ja hi conegut que m' hi
simpatisa.

Alb- No ha comprés 'l papá á

que'm destinaba?

Mb.- L' he compres. (No es tant càndida com me pensaba.)

(Entre dents)

(No li ha sortit à l'Ignés....)

Pau.- Còm diu?

Mb.- Dich qu'es ben fet, Paulina Te d'anàrsen d'aquí, al instant sense donarlos ni un' hora de temps, busqui un pretest...

Pau.- Tinch motius. D. Silvestre s'ha atrevit...

Mb.- Fora vostè y fora jo. Ysi en Fructuós y la Magdalena.

Pau- Tots me 'n han parlat.

Alb- Donchs se 'ls queda. Y no soch profeta, no tinch aquesta pretensió, mes no vacilo en assegurarli, Paulina; que la seva virtut serà recompensada tart ò prompte.

Pau- Deu l'escolti.

Alb- M'escoltarà, y si vosté fes com ell... si m' escoltés...

Pau- Perquè no?

Alb- Perquè no?

(Cambiant de prompte.)

A casa estava com una vi-

na mes que cambrera será
la senyora, y tal volta
un dia...

Pau. — Ven! Comensa à cumplirse la
seva bona ventura.

Alb. — Y's cumplirà del tot.

Pau. — A las horas diré com vosté,
que la virtut es recompen-
sada.

Alb. — Ah! Paulina!... vosté es un
àngel!

(Li besa la mà)

Pau. — D. Albert!... Venen...

(Se 'n và per la porta del balcó, entra
Silvestre al punt de [illegible])

aparèixer, mes logra esmorta.)

=

Escena 11ª

Albert_ Silvestre.

=

Sil_ (Desde la porta veyent á Paulina.)

Paulina!

(Adelantantse y dirigintse á Albert.)

Es ab ella que parlabas?

Alb_ Si, parlaba... parlabam..

Sil. (Fent ademan de anarsen)

No os destorbo?

Mb. Vols callar!

Sil. E cosia un botó del guant?

Mb. No me n'hi faltaba cap.

Sil. (Està confós... ell mateix m'obra 'l camí per romprer.) Ha sortit l'Ignés?

Mb. Crech que sí.

Sil. I mentres tu estàs aquí enrahonant, ella potzer s' despacienta esperante.

Mb. Potzer molt bé.

Sil. Com al mitj dia... com ahí... sembla que ja ni d'ella te'n

recordas.

Mb.- Es tu que te'n queixas?

Sil.- Al revés, ja comensava à serne empalagós que te n'ocupessis tant.

Mb.- T'has tornat gelós?

Sil.- No mes reflexionanthò ab calma..

Mb.- Esplicat.

Sil.- He reflexionat que la gent que no'ns coneix à fondo à tu, y à ella y à mi, fora fàcil que murmurés d'aquesta especie de lliga... de triumvirat que formém nosaltres, y com

que tu 't dius Albert Negre,
no vuy trobarme, sent riure
á la gent, entre mi mujer
y el negro.

Al.- La gent es mes mal pensa-
da y murmura tant.- Y 'l
resultat de las tevas reflexions?

Lil. Es qu' es inevitable 'l romprer pe
'l mitj y fer callar la mal-
dicencia... la calumnia.

Al.- { Digne propósit. (Ell mateix se
m' adelanta.)

Lil.- Es del meu parer?

Al.- Completament.

Lil.- Completament? (Aixó va pe'l

carril.) Sense necessitat de renyir, que seria una imprudencia.

Mb- Una gran imprudencia.

Sil Yo 't posaré unas quantas condicions.

Mb- Totas las que vulguis.

Sil- Evitarás de sortir ab l'Agnès.

Mb- Convingut.

Sil- No menjarás aquí.

Mb- Aceptat.

Sil- No habitarás ab nosaltres.

Mb- Vas á admirarte... tenia fet aquest pensament.-

Sil- Hi pensabas?

Alb.- Tant, que ja hi llogat un pis..
Sil.- Doncs, quant te l'entreguin..
Alb.- Ja ho han fet.
Sil.- Al ser moblat...
Alb.- Ja n'es.
Sil.- Quant tinguis l'servey
Alb.- Are se m'ocupan en buscarlo.
Sil.- No hi vaigis à la babalà,
mirat'hi, val la pena, es u-
na questió molt delicada...
Mes are hi penso.. quedat
tots los de casa. Ja hi estant
fets à servirte... (Albert và per enrahonar-hi)
No, creume, m fas favor;
l meu gust seria desem-

pellagarmen!

Mll. Sent aixís, acepto.

Lil. La sola dificultat será de ferhi consentir á l'Ignés.

Mll. A las horas no 'ls prench.

Lil. No, aixó may... A deixarten anà, ella 't dú afecte...

Mll. Estigas tranquil, crech no equivocarme assegurant qu' ella hi consentirá de bon grat y desseguida...

(Entra Ignés, 's treu lo sombrero y 'l tira sobre la taula.)

=

Escena 12ª

Mateixos. Ignes.

=

Ig.- Molt bé, Albert, molt bé. Tenia la complerta seguritat de trovarlo aqui.

Sil.- (Baix à Albert.) Ho veus com t'esperaba? Ja t'ho he dit... no te n'has recordat?

Al.- Voldria, senyora poderme justificar...

Sil.— (Apart mirantse à Albert.)

(Pobre picot! M fà llastima!)

(Baix à Albert.)

(Vols que ho arreglí? L'hi diré que has estat ab mi ... veurás com'n te sortir.)

(A Ignés.)

No't queixis, Ignés, no es seva tota la culpa.

Ig.— No es d'ell?

Sil.— No, me'n toca un bon tros à mi. Jo he volgut acompanyarlo.. perqué m'ensenyés un pis que ha llogat.. Tu no ho sabs que'l

tinga!

Ig.- Y tu.

Lil.- Dona, quant ne venim...
Un pis ab tota la imaginable, gran, espayós...
(Baix à Albert.)
(Ahont es?)

Alb.- (Apuntantli.)
(Carrer d'Escudillers.)

Lil.- (Repetintho equivocat)
Carrer de Mirallers.

Alb.- (Escudillers.)

Lil.- Escudillers. (Número?)

Alb.- Vuytanta nou.

Lil.- Quaranta nou.

Alb — (Duytanta nou.)

Sil — Duytanta nou. ¿Y no atinas perqué l'ha llogat?

Ig — Y tu?

Sil — Yo prou. Si acaba de dirmho! Y m'ha sorprés com te sorpendrá del seu comportament tant delicat.

Alb — (A Ignis.)

Crech inútil esplicarli.

Ig. — Si, Albert, del tot inútil.

(A Silvestre.)

Ja me n'habia fet algunas indicacions...

Sil — (Apart admirantse)

(No ho pren à mal.)

Ig.- Y la casualitat ha tingut à bè completarlas. Al arribar aqui à casa, he trobat à la porta al tapisser que venia

(A Albert.)

del seu pis, y l'home creyentse que vosté voldria mudarshi are mateix l'hi portaba la clau.

(Corregant la paraula y donantli la clau.)

Sil.- (A Albert.)

Vas fer bè d'enterarla....

Aipis are ha sapigut de
que l'hi parlaba 'l tapicer.

Ig.- Per cert qu'estaba tot trist.

Al.- M'haurá romput alguna
cosa?..

Ig.- Si, dos bucaros y un tre-
mol..

Al.- (No podia faltar.)

Sil.- (ab Ignés)
Que 'n dius tu de la marxa
de l'Albert?

Ig.- Es l'unich partit que s te-
nia de pendrer... La seva
continua presencia aqui
casa..

Fil.- Podia dar lloch á que fossim blanch de las malas llenguas.

Ig.- Cabal, y luego ell també debia aburrirse y mes si's feya càrrech que un tercé es sempre importú à la intimitat d'un matrimoni.

Fil.- Aixó es lo de menos, pe'l que nosaltres teniam que dirnos...

Ig.- (Carinyosa y juguetona)

Si que tens alguna coseta que dirme... jo ho sé... Tu no't fas justicia!-

Fil.- (Ay, ay, quin cambi.)

Ig.- Veritat Albert que no 's fa justicia?... ell es molt amable!... (Tinch desitj de que m abrassès...)

(A Silvestre)

Sil.- (Rara estranyesa!)

(L'abrassa.)

Alb.- (Ho fà per despit. à mi m'es indiferent.)

Ig.- Qui 'ns estimaria à tu y à mi, si no 'ns estimessim com debèm l'un à l'altre? Albert, no l'entretenim, quant s' arregla una casa 's tè molt que fer...

Sil.- Apropòsit, he tingut una idea que li evitarà molts mals de cap... No 't fà rès que se 'ns endugui à Fructuós, la Magdalena, la...

Sg.- Ne tindré una alegria i no convenen à casa.

Sil.- (Baix à Albert.)
(Ja l'has sentida...) Es casual, pensas 'l mateix que jo, no 'ns convenen... en quedantnos la Paulina...

Alb.- Ah... justament aquesta...

Sg.- Perquè l'escepció en favor d'ella?

Alb.- Perquè no esceptuarla 't pregunto?

Sg.- 'L veu que no te l'has mirada gaire.

Sil.- ¿Que no me l'hi mirada?

Sg.- Miratela una... la darrera vegada... y 't convenceràs fàcilment que te massas atractius per estar en una casa que la senyora estimi al seu marit y n' estiga gelosa.

(Se 'n và á escriure.)

Sil.- (Ho ha conegut; es fina.)

(Baig á Silvestre mentres escriu

Alb.-

(Ya ho sabs! me l'emporto.) Ignés.)

Sil.- (Tú!)

Alb.- (Ya estém entesos ella y jo.)

Sil.- (Está bé: m'has trahit, me'n recordaré d'aquesta perfidia.)

Alb.- (Perfidia?)

Sil.- (Debia serte sagrada.)

Alb.- Una cambrera!

Sil.- (Alsant la veu)

Si senyor!

Alb.- (Ten compte: 't descubreixes.)

(Ignés toca 'l timbre. Albert y Silvestre se separan.)

Sil.- Perque has tocat?

(Surt Quiteria.)

=

Escena 13ª

Mateixos. Quiteria.

=

Quit. ¿Que volen?

Ig. Digui á Paulina que la espero. Com no ha vingut ni tre tuós?

Quit Oh! que se ni vá.

Ig. I la Magdalena?

Quit. Tambe. tots se 'n van ab D. Albert, tots menos jo, senyora.

(Baix á Silvestre.)

(Jo 'm quedo.) Jo no soch de la fusta de'ls altres.

Sil. (Entre dents.)

(Si, si, d'una fusta mes inflamable! De teya fumosa.)

Quit. Qu' enfortolla?

Ets pesada!

Quit. Com s'entent!

Sil. Vesten en nom de Deu!

Quit. Aixó 'm diu... aixó m'gosa á dir?

(Espantat mirant á Agnès que ha-

bent acabat ara d escriure lo

repassa.)

Parla mes baix!

Quit. Jo estarme aquí. ni que'm cubris d'or.. que s'ha eregut, Senyor mitja cerilla!

(S desfà 'l devantal de cuina que porta, l tira à la cara dien Silvestre, y se'n và dret al menjadó rihent.)

Paulina. Paulina!

(Surt Paulina vestida, tal com anava à la sortida del primer acte. Quiteria entra à dins. Paulina se'n và à la

taula ahont acaba de llegir
Ignès lo paper que ha escrit.)

=

Escena 14.ª

Paulina - Ignès - Albert.
Silvestre.

=

Pau - Senyora, tinch l sentiment de dirli que deixo aquesta casa si vosté no disposa lo contrari.

Ig.— Som del mateix acort, jo a-
nava á proposarli.

Pau.— Ho celebro infinit.

Sil.— (Adios bella esperanza lisonje-
ra.)

Ig.— En corroboració ja l'hi estés
l'certificat de bona conduc-
ta.

Pau.— Es molt previsora.

Ig.— No hi falta la circunstan-
cia particular...

(Allarga l paper á Paulina
que no'l pren)

Pau.— Si m vol fé l obsequi d'en-
tregarlo al senyor... ell es

quí te d'entera sen.

(Indicant à D. Albert.)

Ig.— Ah! Està bè. Debia prevenre-ho.

(Li dona à Albert aquet quedo dispedintse de Silvestre, parlant baix. Surt Fructuós)

=

Escena 15ª

Mateixos. Fructuós.

=

Fran.— Lo cotxe es aquí, á las sevas ordres, senyora.

Ign.— Es á mi?

Bandi. Dispensi, será á mi, jo ho conceptuo...

Fran.— A vosté!

Ign.— Si diu senyora...

Fran. (A mitja veu.) (Per anticipació.)

Pau.— (Igual.) (Té molta inteligencia.)

Fran.— Tant, que previ[illegible]ho, y sent tots d'una clas-se ni l'hi he fet l'amor..)

(Va al foro mentre Magdalena

ab dos cavalistes de plassa. Albert
y Silvestre despedintse.)

=

Escena 16ª

Marteipos. Magdalena.

=

Ma. (Entrant.)

Venen pe 'ls baguls, senyora.

Iga. (A Magdalena.)

També! Senyora!

Ma. (Com que no será.)

Sam. Que se'ls emportin.

Mag. Tot això!

(Els camàlichs per los bagulls y maletes que Ignacius ha posat en el fondo. Surt Quitoria ab un farsell.)

=

Escena última

Tots.

=

Quit. (A Ignas.)

Ja'm té apunt, senyora.

Ig. Aquesta mi faltaba!

Alb. (Baix á Paulina)

(Io m' ensejo à tractarli.)

Pau. Y. Albert.

(Volentli dir que ja estàn)

Alb. Qué?

(Veyentlos á tots dispostos.)

Ah.. ja estem... vajá, adeu..

(Premiant per última vega- da al Silvestre.)

Sil. Deu lo guardi!

Alb. (Presentant 'l bras á Paulina)

Paulina..

Pau. (Rehusant.)

Se á lo que 'l respecte m' obli-

ga..

Alb.— (Insistint.)

Jo sí que deu aceptarlo...

Paul. (Tremolós)

Si ho mana...

Grue.— L'hi dona'l bras!..

(Magdalena y Quitèria que se al fondo.)

Mag. (Al reagrupo.)

Ja está!..

Quit. (Idem.)

Casori!...

Fil.— (Mirantse á Paulina y Albert)

S'hi casará, lo que sempre jo l'hi deya...

Alb.— (Donant lo bras á Paulina y se—

ludant à Ignès.)

Senyora!...

Ig.— (Baix à Albert.)

(S'hi casa antes d'un any...)

Pau.— (Baix à Ignès al passar.)

(Antes de tres mesos!)

(Tot aixó molt rápit. Se'n van Albert y Paulina: detrás d'ells segueixen Ignacia, Magdalena y Quitèria ab farcells y per últim los criadets ab baguls y maletas. Ignès durant lo que precedeix s'ha posat'l sombrero. Silvestre se la mira embadalit.)

Sil.- T'está bé aquest sombrero!
Que surts?..-

Sof.- Ab tu. No tenim dinar ni
qui 'ns 'l fassi; anem á la
fonda.

Sil.- (Content y posantse 'l sombrero)
A la fonda!- Y fent braset
com marit y molla... y a-
legres y contents... una es-
pansió llegítima...
(Presentantli 'l brás y mirant-
sela enamorat)
Noya, si ho sapiguessis que bé
que 't va aquest sombrero!
(Ella pren 'l brás d'en Sil

vestre y se'n van tots dos fent
bracet.)

=

Fi de la comedia.

BIBLIOTECA CENTRAL BARCELONA